

IRDO

MOZAIK

Prve slovenske družbeno odgovorne novice, št. 3/IX Marec 2016

Marko Pogačnik - Unescov umetnik za mir

Pogovor z M. Pogačnikom

Str. 8

Varuhi semen

Društvo za ohranjanje biotske
pestrosti kulturnih rastlin

Str. 11

Delo Inštituta IRDO na področju mladih

Status delovanja v javnem inte-
resu na področju mladih

Str. 15

Demola Slovenija

Inovacijsko okolje, ki povezuje
mlade, podjetja in visokošolstvo

Str. 18

IRDO - Inštitut za razvoj družbene odgovornosti je bil ustanovljen leta 2004 z namenom raziskovati in pospeševati razvoj družbene odgovornosti v Sloveniji in v svetu.

Prizadeva si povezati vse ključne akterje na področju razvoja družbene odgovornosti (podjetja, vlada, civilna družba...) ter izvajati skupne aktivnosti in kampanje za osveščeno širše družbo o potrebnosti in pomenu družbene odgovornosti v Sloveniji.

S svojim delovanjem inštitut IRDO prispeva k prenosu in prilagajanju tujega znanja ter konceptov slovenskim razmeram in potrebam, hkrati pa omogoča izmenjavo slovenskega znanja in izkušenj s tujimi strokovnjaki, podjetji in organizacijami.

Povabite v naše članstvo tudi druge, ki bi želeli biti seznanjeni z informacijami o družbeni odgovornosti in prispevati k razvoju le-te.

Izdajatelj:

IRDO
Inštitut za razvoj družbene odgovornosti
Preradovičeva ulica 26
2000 Maribor, Slovenija
info@irdo.si // www.irdo.si

Telefon: + 386 (0)31 344 883

Faks: + 386 (0)2 429 7104

Spletna mesta: www.irdo.si,
www.horus.si, www.mladinski-delavec.si,
www.chance4change.eu

Uredništvo

Glavni urednici: Darija Cvetko, Barbara Bradač

Odgovorna urednika: Anita Hrast,
ddr. Matjaž Mulej

Kontakt: novice@irdo.si

Naklada: elektronska oblika novic, poslano na najmanj 1400 naslovov

Foto: IRDO in drugi avtorji

V kontekstu družbene odgovornosti (zmanjšanje stroškov, onesnaževanja okolja) so novice v elektronski obliki. Za vsebinsko prispevkov odgovarjajo avtorji. Mnenja avtorjev niso tudi nujno mnenja uredništva. Besedila niso lektorirana in so v slovenskem in angleškem jeziku. Vse pravice pridržane. Ponatis celote ali posameznih delov je dovoljen le s pisnim dovoljenjem uredništva.

Revija IRDO Mozaik je v letu 2015 prerasla meje članstva, zato je namenjena članom inštituta IRDO, simpatizerjem, podpornim partnerjem ter poslovni in širši javnosti.

Vsebine

- 4** IRDO Mozaik vpisan v razvid medijev
- 6** Oglaševanje v IRDO Mozaiku
- 8** Unescov umetnik za mir
Intervju z Markom Pogačnikom
- 11** Društvo Varuhi semen
Intervju s Tejo Lovrec
- 15** Nova rubrika IRDO MOZAIKA:
Mladi, podjetništvo in DO
- 18** Program Demola Slovenija
Poziv mladim za prijavo
- 20** DO v Sloveniji
- 24** DO v Evropi in po svetu
- 26** Dogodki in konference
- 29** Razpisi in priložnosti
- 31** Program Inštituta IRDO
namenjen mladim
- 33** Definicija DO

V skladu z odločbo št. 61510-6/20153 z dne 23.2.2016, ki jo je izdalo Ministrstvo RS za kulturo, je e-revija IRDO Mozaik, prve slovenske družbeno odgovorne novice, vpisana v razvid medijev pod zaporedno številko 2014.

IRDO Mozaik je vpisan v razvid medijev str. 4

Elektronski medij »IRDO Mozaik, prve slovenske družbeno odgovorne novice« je vpisan v razvid medijev pod zaporedno številko 2014, ki ga vodi Ministrstvo RS za kulturo. Z vpisom v razvid medijev so postavljene temelji, da bo revija posredovana tudi širši javnosti.

Intervju z Markom Pogačnikom str. 8

Marko Pogačnik je akademski kipar, ki je oblikoval slovenski grb. V februarju 2016 je prejel prestižno imenovanje Unescov umetnik za mir. Z vsestranskim umetnikom, ki si prizadeva za harmonijo med planetom in vsemi živimi bitji, smo se pogovarjali o njegovem delu in pogledu na svet.

Ohranjanje biotske pestrosti rastlin str. 11

Društvo Varuhi semen skrbijo za ohranjanje biotske pestrosti kulturnih rastlin. S pomočjo izobraževalnih seminarjev, delavnic na šolah, bazarja semen in sadik, ki ga pripravljajo vsako leto, osveščajo in učijo posameznike zakaj in kako pomembno je ohranjanje obstoja avtohtonih kulturnih rastlinskih vrst. Pogovarjali smo se s predsednico društva Tejo Lovrec.

Program za mlade Demola Slovenija str. 18

Predstavljamo vam program za mlade Demola Slovenija. Demola Slovenija omogoča inovativno okolje, v katerem mladi (študenti, dijaki in mladi diplomanti) ustvarjajo nove ideje - rešitve za realne probleme podjetij in drugih organizacij. Mladi, vabljeni k prijavi!

Spoštovane članice in člani Inštituta IRDO!

»V pakistanskem mestu Lahore se je v javnem parku nedaleč od otroških gugalnic razstrelil samomorilski napadalec, pri čemer je bilo ubitih najmanj 70 ljudi, večina izmed teh žensk in otrok. Ranjenih je okoli 300 ljudi. V eksplozijah na bruseljskem letališču je umrlo 14 ljudi, več kot 92 je ranjenih. Ob eksploziji na postaji podzemne železnice Maalbeek je umrlo vsaj 20 ljudi, ranjenih pa več kot 130 oseb.«

»Delavci delajo po od 10 do 12 ur na dan, vključno s sobotami, nadrejeni jim grozijo z odpovedmi in drugimi ukrepi, jim prepovedujejo odhod domov, znižujejo plače, vendar se nad razmerami ne pritožujejo na glas, na policijo pa pridejo šele, ko ne vidijo več izhoda oziroma ko jih delodajalec odslovi. To so zgolj nekatere kršitve s katerimi delodajalci v Loški dolini izkoriščajo v lesni industriji zaposlene delavce, predvsem iz Bolgarije, Srbije in Kosova. Pa tudi slovenskim delavcem, ki gredo s trebihom za kruhom iskati delo v tujino ni lahko in velikokrat ostanejo brez zaslužka.«

Če bi družbena odgovornost postala naš način razmišljanja in delovanja, bi lahko svet premaknili na bolje, brali bi drugačne naslove, veselili bi se novic. Ne moremo vplivati na vse. Moč posameznika je premajhna, da bi preprečila vojno, izkoriščanje in druge grozote. Kje torej začeti? Začnimo doma, pri (pre) vzgoji sebe in vzgoji svojih otrok.

Ne dajte se pretentati našemu uvodniku. Iščite pozitivne novice - saj obstajajo. Z njimi si napolnite srce in poglejte, kdo okoli vas potrebuje pomoč. Morda bomo težko pomagali žrtvam vojne, a začnemo lahko s pomočjo svojim sosedom. Ste se vprašali, če morda kak mladostnik ali otrok v vaši bližini potrebuje brezplačne inštrukcije? Starejši gospe iz 5. nadstropja pa boste obarvali dan z obiskom in sladico. Toliko drobnih pozornosti s tako ogromnim učinkom, kajne?

Prijetno branje vam želi ekipa uredništva e-revije IRDO Mozaik

Elektronski medij Inštituta IRDO

Mozaik vpisan v razvid medijev

Elektronski medij »IRDO Mozaik, prve slovenske družbeno odgovorne novice«, ki jih izdaja IRDO - Inštitut za razvoj družbene odgovornosti, so vpisane v razvid medijev pod zaporedno številko 2014, ki ga vodi Ministrstvo RS za kulturo. Z vpisom v razvid medijev so postavljeni temelji, da bo revija posredovana tudi širši javnosti.

Nastanek revije IRDO MOZAIK

Inštitut IRDO je leta 2008 ustanovil Svet članov inštituta IRDO, ki danes združuje več kot 140 članov posameznikov in kolektivnih članov (podjetja, organizacije, ustanove). Za potrebe članstva in osveščanja le-teh o družbeni odgovornosti je leta 2008 inštitut IRDO pričel izdajati **prve slovenske družbeno odgovorne e-novice**, takrat imenovane še IRDO e-novice. Z leti je iz manj kot 10 strani obsega revija prerasla kdaj tudi na 30 in več A4 pdf strani različnih vsebin na temo družbene odgovornosti, iz Slovenije in tujine.

Namen revije IRDO MOZAIK

Revija je nastala zato, ker v Sloveniji takšne revije še ni bilo. Z leti je postala edini slovenski kakovostni vir mesečnih informacij o družbeni odgovornosti v Sloveniji in v tujini, ki redno o novostih, dogodkih, konferencah in drugih zanimivih temah obvešča svoje bralce, predvsem člane inštituta IRDO. Namen izdajanja e-revije IRDO Mozaik je prispevati k osveščanju bralcev o družbeni odgovornosti in spodbujati le-te k družbeno odgovornemu življenju in delu v Sloveniji. Revija prispeva k razvoju družbene odgovornosti v Sloveniji in h kreiranju Nacionalne strategije na tem področju.

Leta 2014 so e-novice prerasle v mesečno e-revijo, poimenovano IRDO Mozaik - Prve slovenske družbeno odgovorne novice.

Temeljna vsebinska izhodišča:

Temeljna vsebinska izhodišča revije IRDO Mozaik so naslednja:

- osveščanje o družbeni odgovornosti (DO) posameznikov, strokovne javnosti, gospodarstva, vlade, nevladnih organizacij, uradov in ostalih skupin o družbeni odgovornosti,
- osveščanje o DO v Sloveniji, evropskem prostoru in ostalem svetu,
- informiranje o novostih na področju DO, vključno z aktivnostmi Inštituta IRDO,
- seznanjanje z zakonodajo DO na področju EU,
- obveščanje in širjenje idej primerov dobrih praks DO,
- povezovanje slovenskih in mednarodnih organizacij, strokovnjakov, predvsem z namenom razvoja in uveljavljanja DO,

- spremljanje aktivnosti civilne družbe v Sloveniji na področju razvoja DO,
- objavlanje in analiziranje primerov udejanjanja DO v vsakdanjem življenju in pri delu,
- objavlanje strokovnih prispevkov s področja DO in marketinga,
- pisanje in objavlanje prispevkov o projektih za mlade in mladinskem delu ter o zaposlovanju mladih,
- pisanje o mednarodnih in domačih znanstvenih konferencah, ki sodijo v področje DO.

Tehnični podatki:

Revija IRDO Mozaik je v letu 2015 prerasla meje članstva, zato je namenjena članom inštituta IRDO, simpatizerjem, podpornim partnerjem ter poslovni in širši javnosti.

Oblika novic:

Elektronska revija, A4 format, shranjeno v pdf, barvne strani, obseg od 16 do 48 ali več strani

Izhajanje novic:

- mesečne e-novice, izidejo zadnji teden v tekočem mesecu,
- izide 10 številčk letno (vsak mesec, razen julija in avgusta),
- e-revija je namenjena članom inštituta IRDO in simpatizerjem, zato je za bralce zaenkrat brezplačna.

Distribucija:

- na spletni strani inštituta IRDO (arhivske številke),
- po elektronski pošti na približno 1400 e-naslovov (število e-naslovov z leti narašča),
- prejemniki so člani inštituta IRDO, udeleženci projektov, katerih nosilec je IRDO, simpatizerji, poslovni partnerji, podporne organizacije, ...

Ciljne skupine bralcev:

- raziskovalci, znanstveniki, strokovnjaki z različnih področij
- menedžerji, vodje oddelkov, podjetniki z različnih dejavnosti,
- predstavniki javnih ustanov,
- zaposleni, študentje, upokojenci,
- novinarji,
- in splošna javnost.

Financiranje:

- oglaševanje (ponudba za zakup oglasnega prostora),
- prostovoljno delo strokovnjakov in drugih sodelavcev uredništva,
- prispevki članov inštituta IRDO (članarine).

Izdajatelj:

IRDO - Inštitut za razvoj družbene odgovornosti

Preradovičeva ulica 26

2000 Maribor, Slovenija

info@irdo.si // www.irdo.si

Telefon: + 386 (0)31 344 883

Faks: + 386 (0)2 429 7104

Spletna mesta: www.irdo.si, www.horus.si, www.mladinski-delavec.si

Izkoristite priložnost in bodite oglaševalec v prvih slovenskih družbeno odgovornih novicah in ob tem izkoristite nekaj ugodnosti.

Ugodnosti za oglaševalce - količinski popust

Oglaševanje v več medijih (revija IRDO Mozaik, portal www.irdo.si, www.horus.si ...) – do 10 % popust na paket (odvisno od obsega oglaševanja).

Cenik oglasnega prostora ELEKTRONSKA REVIJA IRDO MOZAIK

Oznaka	STORITEV za elektronsko verzijo revije	DIMENZIJA	Cena v EUR brez DDV
A	Oglas 1/4 strani A4 - pokončno	(š x v) 78 x 58 mm	50,00
B	Oglas 1/3 strani A4 - pokončno	(š x v) 78 x 78 mm	70,00
C1	Oglas 1/2 strani A4 – pokončno	(š x v) 78 x 235 mm	100,00
C2	Oglas 1/2 strani A4 – ležeče	(š x v) 163 x 117 mm	100,00
D	Celostranski oglas 1/1 strani A4 – notranje strani	(š x v) 163 x 235 mm	150,00
D2	Dvostranski oglas (2/1)- notranje strani	(š x v) 2*163 x 235 mm	280,00
E	Celostranski oglas – zadnja stran 1/1 A4 strani	(š x v) 210 x 297 mm	250,00

Rok za rezervacijo oglasnega prostora in oddajo oglasnega gradiva je 15 dni pred izidom revije. Elektronske verzije revije izidejo 10 x letno.

OSNOVNI TEHNIČNI PODATKI:

Gradivo za objavo pričakujemo v tehnični obliki, v formatih JPG, TIFF, PDF ali EPS (fonte pretvorite v krivulje) z resolucijo najmanj 300 dpi, CMYK. Pripravljene naj bodo za PC.

Oglasov in slik, sestavljenih v programih, ki niso namenjeni grafičnemu oblikovanju, ne moremo uporabiti.

Mediji za prenos so: e-pošta (datoteka ne sme biti večja od 5MB), CD disk, DVD.

Naročilnico pošljite po e-pošti na naslov: info@nabium.si s pripisom za revijo IRDO Mozaik.

Več informacij: IRDO Mozaik oglasno trženje, info@nabium.si in GSM 031 344 883.

CENIK OGLASNEGA PROSTORA NA SPLETNI STRANI WWW.IRDO.SI

Portal www.irdo.si ima podobno zasnovo kot revija IRDO Mozaik in bralce seznanja z vsebinami družbene odgovornosti in delom inštituta IRDO ter njegovih članov.

Cenik oglasnega prostora na spletni strani www.irdo.si		Tedenski najem	Mesečni najem	Letni najem
OGLASNA CONA	Velikost (v px)	v EUR	v EUR	v EUR
Vstopna stran - pasica zgoraj	468 x 60	100	280	2.170
Vstopna stran - nebotičnik levo	160 x 600 ali manj	190	436	3.070
Vstopna stran - logotip ali ban- ner levo	160 x 300 ali manj	91	271	1.720

V cene ni všteti 22 odstotni DDV. Cenik velja od 1. januarja 2016 do objave novega cenika.

Zakaj oglaševati v reviji IRDO Mozaik in na spletnem portalu www.irdo.si?

Spletni portal inštituta IRDO je eden vodilnih spletnih medijev na področju družbene odgovornosti (podjetij). Ustvarili smo ga z namenom, da skupaj s tiskano revijo IRDO Mozaik ponudimo še celovitejši odgovor na potrebe, vprašanja in dileme vse bolj zahtevnega in osveščenega uporabnika – družbeno odgovornega podjetnika in potrošnika.

Ekipa uredništva inštituta IRDO spletni portal ureja redno, revijo IRDO Mozaik pa izdaja enkrat mesečno.

Ciljna skupina: bralci revije IRDO Mozaik in portala www.irdo.si so zelo široka ciljna skupina iz vseh starostnih skupin, ki se zanima ter išče ekološke in družbeno odgovorne izdelke in storitve z najrazličnejših področij.

Statistiko obiskanosti naše spletne strani www.irdo.si vam na vašo željo pošljemo na vaš e-naslov.

Oblikovalec slovenskega grba oblikuje tudi kipce za Horus

Marko Pogačnik - Unescov umetnik za mir

Slovenskemu umetniku, ki se posveča krajinski umetnosti in zdravljenju Zemlje, Marku Pogačniku, so 5. februarja letos podelili prestižno imenovanje Unescov umetnik za mir. Marko Pogačnik je soustanovitelj OHO – slovenske umetniške skupine (1966 – 1971), ki je združevala verbalno, vokalno in vizualno umetnost. Je ustanovitelj umetniške komune Družina v Šempasu, Slovencem pa je najbolj znan po tem, da je oblikoval slovenski državni grb. Z Markom Pogačnikom smo se pogovarjali o njegovem delu, viziji in dojemanju sveta.

Piše: Darija Cvetko

Gospod Pogačnik, ste svetovno znan akademski kipar, umetnik s strastjo in ljubeznijo do Zemlje, človeštva in narave, zdravitelj Zemlje, pisec knjig. Vodite delavnice, prakticirate posebno telesno vadbo, imenovano Gaia Touch in se nasploh zavzimate za harmonijo telesa in duha v povezavi z Zemljo. Kako bi opisali sebe kot človeka?

Kar dolgo sem že na Zemlji, pa se ne morem načuditi kakšna sijajna ustvarjalka je Gaja – z Gajo mislim na vseobsežno zavest in bitje Zemlje. Ona je moj vzor. Ni le ustvarila fantastičnih pogojev za življenje na tem planetu, temveč zna navdihovati tudi razvoj kultur in umetnosti. Skušam ji slediti in na podoben način razvijati ustvarjalnost na vseh področjih od osebnega življenja do raznolikih nastopov v javnosti, ki jih omenjate.

V februarju ste prejeli prestižno imenovanje Unescov umetnik za mir. Do zdaj so prestižen naziv podelili le 56 umetnikom ali umetniškim kolektivom, med katerimi najdemo priznana imena, kot so arhitekt Zaha Hadid, dirigent Valerij Gergijev, glasbenik ter nekdanji brazilski kulturni minister Gilberto Gil in Svetovni orkester za mir. Kakšni so občutki, ko ste del svetovno priznane skupine?

Na priznanje gledam kot na vabilo, da se smem bolj glasno vključiti v svetovno dogajanje v trenutku, ki je skrajno kritičen za naše kolektivno pre-

Umetnik Marko Pogačnik

živetje. Je pa tudi naloga, ki sem si jo smel izbrati za obdobje 2016-2018 in je bila na UNESCO v Parizu tudi potrjena. Pomagati želim, da se preseže znanstveno objektivni pogled na Zemljo in naravo, ki nas je konec koncev pripeljal na rob prepada. Gre za Zemljo kot živo bitje in za sodelovanje z njeno vseobsežno zavestjo.

Na Akademiji za likovno umetnost in oblikovanje v Ljubljani ste študirali in pridobili naziv akademski kipar. Kdo je imel na vas največji vpliv v tistem času?

Hkrati s študijem na akademiji sem že delal in razstavljal, a ne kot bodoči akademski kipar tem-

več sem sodeloval pri oblikovanju novih medijev v umetnosti kot je pop-art ali konceptualna umetnost. Zato sem bil tudi začasno izključen iz akademije.

Pa ste od zmeraj vedeli, da boste umetnik? Kakšni so bili vaši umetniški začetki?

Nisem posebej želel biti umetnik in tudi danes nisem v običajnem pomenu besede. Umetnost me je najprej navdušila kot alternativa politični in družbeni plehkosti socialističnega režima pred pol stoletja. Kmalu pa sem v okviru gibanja OHO spoznal, da je umetnost tudi odlično orodje za spreminjanje ozkega pogleda na prostor in na življenje, značilnega za sodobno razumsko usmerjeno civilizacijo.

Kot umetnik se ukvarjate z geomantijo in celjenjem Zemlje. Nam lahko pojasnite, kaj pomeni geomantija in zakaj Zemlja danes potrebuje celjenje?

Res je precejšen del mojega dela povezan z geomantijo. Za razliko od geografije, ki pozna samo fizično podobo Zemlje, se geomantija ukvarja tudi z njenimi nevidnimi razsežnostmi, torej z življenjskimi silami, elementarnimi bitji narave in sploh z Zemljo kot kompleksno zavestjo. Izraz "geomantija", preveden v sodobni jezik, pomeni tolmačenje različnih razsežnosti Zemlje, tako vidnih kot nevidnih. Ker pa živimo v civilizaciji, ki ne pozna bolj subtilnih razsežnosti Zemlje in se do nje vede izkoriščevalsko, so kraji, mesta in pokra-

jine pogosto obremenjeni s travmami in blokadami. Nastanejo ob vojnih razdejanjih, ekoloških nesrečah in podobno. Ker uradne ekologije take težave v okolju ne zanimajo, sem s pomočjo umetnosti razvil metode, kako se da Zemljo osvoboditi teh nesrečnih posledic človeških dejanj.

Zelo znani so vaši kozmogrami, ki jih izklesate na kamne. Od kod dobite inspiracijo za motive kozmogramov. Vsak ima namreč svoj pomen.

Ljudje se znamo pogovarjati samo znotraj človeškega sveta. Mene pa zanima, kako se da komunicirati s celotno zavestjo Gaje-Zemlje, z bitji posameznih krajev, z živalmi itd. Kozmogrami so ena od možnih oblik komunikacije, kjer »razgovor« poteka na več ravneh hkrati, ne samo na likovni način, ampak tudi na energijski in arhetipski ravni. Slednji dve lahko dojema tudi zavest, ki ni izključno človeške narave, na primer zavest prostora.

Horus nagrade. Foto: Matej Modrinjak

Skulpture s kozmogrami oblikujete tudi kot nagrade prejemnikom Slovenske nagrade za družbeno odgovornost Horus. Kako poteka proces od začetka do nastanka skulpture z izklesanim kozmogramom? Kako je to povezano z neko geografsko točko ali prejemnikom skulpture?

S kozmogrami, ki jih oblikujem za nagrade Horus – žena Marika pa jih kleše v kamen – skušam podpreti določene kvalitete in življenjske procese, za katere menim, da omogočajo življenjske tokove in ustvarjalnost. Niso vezani na določeni kraj, saj prejemnik nagrade ni znan, ko je treba nagrado že pripraviti. Uglušujem svojo zavest z nameni nagrad Horus in sledim svoji intuiciji, da najdem način, kako podpreti ustvarjalnost v podjetništvu.

Kako lahko posameznik prispeva k celjenju Zemlje oz. k njeni dobrobiti in pravzaprav k dobrobiti človeštva?

Predvsem je potrebna radikalna sprememba odnosa do Zemlje in vseh njenih bitij, vključno s človekom. Zdaj bivamo na planetu, brez da bi vzdrževali odnos do njegovih razsežnosti inteligence in ljubezni. Ne pogovarjamo se ne z Zemljo, ne z bitji narave. A to je v tem trenutku morda preveč zahtevno, ker nas tega družba ne uči. Ni pa ovire, da začnemo razvijati srčen odnos do Zemlje kot celote – kot našega dragocenega doma.

Pravite, da vas zanima Umetnost Življenja in Življenje Umetnosti. Ali lahko opišete, kako oboje dojemate v vsakdanjem življenju?

To preprosto pomeni, da skušam s svojim delom spodbujati odnos do življenja kot odlične ustvarjalne priložnosti in blagoslova za vsakogar od nas. Ker pa ima za tak umetniško bogat odnos do življenja le malo ljudi potrebne pogoje, pomeni, da bo treba odločilno spremeniti način, kako deluje naše gospodarstvo, politika, poljedelstvo itd. Jaz govorim o bodoči civilizaciji – ki že nastaja – kot o »geokulturi«, torej civilizaciji, ki nastaja v dialogu z večdimenzionalno zavestjo domačega planeta.

Kakšna je filozofija telesne vadbe Gaia Touch?

Vaje »Dotika Gaje« (Gaia Touch) mi posredujejo bitja krajev, s katerimi delam v okviru svojih delavnic »Zdravljenja prostora«, projekta, ki sem ga začel pred 24 leti in na osnovi katerega mi je generalna sekretarka UNESCO podelila omenjeni naslov. Bitja krajev utelešajo določene kvalitete, ki nam jih ljudem manjka. Posredujejo gibe, s pomočjo katerih človek te kvalitete lahko razvija pri sebi in v svetu – denimo intimno povezanost s srcem Zemlje in jedrom vesolja. Tako je nastala zbirka blizu 50 telesnih vaj – imenujem jih tudi »joga za stik z Gajo«. V slovenščini je zbirko vaj izdalo Društvo VITAAA.

Slika: Gaia Touch (vaja)

Kaj vas kot Unescovega umetnika za mir čaka v naslednjih dveh letih?

Čaka me nekaj skoraj nemogočega: pomagati pri prebujanju srca človeka, zaledenelega v objektivnosti (odtujenosti) moderne razumsko naravnane zavesti.

Pri tem vam Inštitut IRDO želi obilno uspeha!

O Marku Pogačniku in njegovem delu lahko več preberete na uradni spletni strani <http://www.markopogacnik.com/>.

Ohranjanje biotske pestrosti kulturnih rastlin

Varuhi Semen

Varuhi semen so Društvo za ohranjanje biotske pestrosti kulturnih rastlin, socialno podjetje, ki spodbuja pridelavo starih, avtohtonih sort semen. Društvo osvešča, izobražuje ter organizira različne dogodke. Pogovarjali smo se s predsednico društva Tejo Lovrec, ki nam je pojasnila, kdo so varuhi semen, kaj je Semenska knjižnica, kako ohranjamo kakovost semen ter zakaj je to sploh pomembno.

Pripravila Darija Cvetko, foto: društvo Varuhi semen

S čim se ukvarja društvo Varuhi semen?

Dejavnosti našega društva so skoraj tako pestre in raznolike kot narava sama. Poslanstvo društva Varuhi semen, so.p. je v prvi vrsti ohranjanje biotske pestrosti kulturnih rastlin, spodbujanje pridelave starih, avtohtonih, tradicionalnih in udomačenih sort semen oziroma spodbujanje lastne pridelave rastlin, za prehrano ljudi. Zraven osveščanja in širjenja poslanstva, omogočamo tudi izposojanje semenskega materiala s strokovno podporo, izobraževalne delavnice ter oblikujemo odgovoren prodajni program, ki omogoča podporo delovanju in razvijanju društvenih programov. Hkrati ves čas tkemo nove ideje in poskušamo najti vzdržne mehanizme za nadgradnjo naše dejavnosti.

Ali se biotska pestrost kulturnih rastlin zmanjšuje? Zakaj oz. kako je do tega prišlo? Zakaj je potrebno ohranjati biotsko pestrost kulturnih rastlin?

Ohranitev pestrosti kulturnih rastlin je pomembna za obstoj človeške vrste. Genetska pestrost namreč omogoča, da se rastline nenehno prilagajajo spremembam okolja, iz katerega izvirajo in počasi postajajo odpornejše proti številnim boleznim in škodljivcem. Prav zato so stare sorte zelo dragocene, saj jih lahko gojimo brez umetnih gnojil in kemičnih sredstev. Vendar sta dandanes poln okus ter visoka vsebnost vitaminov in mineralov oziroma kakovost, ki odlikuje stare sorte, večinoma drugotnega pomena. Podatki kažejo, da se je v svetu izgubilo že več kot 75 % različnih varietet kulturnih

Teja Lovrec, predsednica društva Varuhi semen

rastlin. V Sloveniji so te številke še višje. Razlog tiči v intenziviranju pridelave ter favoriziranju tržno donosnih rastlin. Prav tako so se pričeli pojavljati hibridi in gensko spremenjene rastline, ki ne prinašajo nič dobrega, saj so namenjeni pridobivanju velikega in enkratnega pridelka. Nezmožnost pridelave semenskega materiala iz križancev nas nezavedno sili v tržno naravnano trg semenskega materiala, ki smo ga primorani kupovati vsako leto.

Koliko je v Sloveniji še starih lokalnih semenskih sort? Se da to oceniti?

Točnega podatka, koliko je v Sloveniji še starih

lokalnih semenskih sort žal ne poznam. Kot primer lahko omenim, da samo v naši Semenski knjižnici hranimo več kot 200 starih avtohtonih semenskih sort. Ogromno semenskega materiala se skriva še za štirimi zidovi hiš naših dedkov in babic, ki se zavedajo pomembnosti ohranjanja naše naravne in kulturne dediščine.

Kdo so varuhi semen in kako prispevajo k skupnim ciljem društva?

Varuhi semen so vsi aktivni člani našega društva, ki se odločijo na svoja pleča prevzeti odgovornost za skrb in ohranjanje določene sorte ter predstavljajo izjemno pomemben del naše Semenske knjižnice. Varuhi semen namreč s setvijo, pridelavo semena, medsebojno izmenjavo in vračanjem semena v Semensko knjižnico, skrbijo za ohranjanje in širjenje starih slovenskih avtohtonih sort po domačih vrtovih in poljih.

Kakšni pa so pogoji, da nekdo postane varuh semen. Mora imeti zemljo? Je to lahko morda nekdo, ki lahko kaj zasadi v lončke na balkonu?

Varuh semen lahko postane vsak aktiven član našega društva, ki ima željo prevzeti odgovorno poslanstvo. To je lahko vsak posameznik, ki ima veliko obdelovalno površino ali le lonček na okenski polici. Eden izmed naših ciljev je namreč spodbujati urbano vrtnarstvo in lastno pridelavo zelenjave.

Varuh semen je lahko posameznik, ki ima veliko obdelovalno površino ali le lonček na okenski polici.

Omenili ste Semensko knjižnico. Nam lahko poveste malo več o tem?

Semenska knjižnica je alternativen pristop k ohranjanju pestrosti kulturnih rastlin. Temelji predvsem na medsebojnem povezovanju varovanja raznovrstnosti rastlin in ljudi. Semenska knjižnica je sestavljena iz dveh elementov in sicer iz prostorov in Varuhov semen. Danes Semenska knjižnica predstavlja mesto hrambe več kot 200 zbranim vzorcem semen več kot 150-ih Varuhov semen. Smo živi ohranjevalci naravne in kulturne dediščine, ki se zavedamo dolgoročnosti pomena ohranitve in dostopnosti do semen teh rastlin, saj so osnova samooskrbe s hrano in s tem osnova življenja.

Semenska knjižnica

Ali članom nudite izobraževanja na temo zagotavljanja kakovosti semen in ohranjanja biotske raznovrstnosti?

Članom našega društva vsako leto nudimo strokovno podporo pri vzgoji rastlin, od semena do semena. V ta namen pripravimo informativno gradivo, skozi katerega pridobijo vse potrebne informacije za posamezno sorto. Za vse, ki si želijo splošnega znanja, pa smo v lanskem letu pripravili Moj osebni načrtovalec vrta, kjer so zajete vse informacije, ki jih potrebujemo, ko načrtujemo svoj vrt. Članom in tudi zunanjim obiskovalcem vsako leto ponudimo tudi pestre vsebine na teme biotske pestrosti.

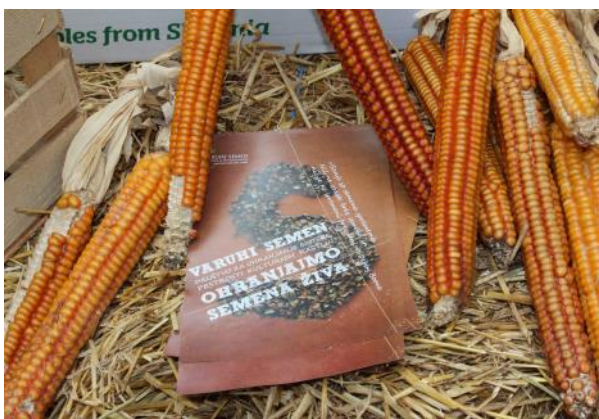
Kaj je digitalni herbarij semen?

Digitalni herbarij semenske knjižnice je urejena in s fotografijami dopolnjena zbirka, kjer lahko pogledate, katera semena si kot člani Društva Varuhi semen lahko izposodite.

Vsaka posamezna sorta, ki jo lahko najdete v Digitalnem herbariju je zraven fotografije predstavljena tudi s kratkim opisom iz katerega lahko pridobite potrebne informacije.

Lahko daste napotek za naše bralce, kako zagotoviti kakovost semen?

Vedno več posameznikov prideluje svoja semena in jih s še večjim veseljem ponovno seje na svojem vrtu. Da ohranimo kakovost pridelanih semen med zimskim hranjenjem, je zelo pomembno, kako semena shranjujemo. Še posebej moramo biti pozorni na razmere, v katerih jih bomo hranili, saj lahko le na ta način ohranimo visok delež kalivosti. Obenem s pravilno hrambo preprečujemo, da bi povzročitelji bolezni in škodljivci postali aktivni in uničili naš semenski material. Priporočljivo je, da semena shranjujemo v temnem in hladnem prostoru, kjer ni veliko vlage. Zato se izogibamo hranjenju semen v vlažnih, kletnih prostorih. Zavedati se moramo tudi, da so semena različnih vrtnin različna, ne samo po barvi, velikosti in obliki, temveč tudi po obstojnosti. Kot primer lahko navedem semena peteršilja, ki lahko slabo kalijo že po preteku enega leta, medtem ko semena paradižnika ohranijo svojo kalivost tudi po štirih letih. Semena najpogosteje shranjujemo v čistih papirnatih vrečkah, če pa imamo na voljo dovolj prostora, je bolje, da semena hranimo v čistih steklenih kozarcih s pokrovom. Zelo pomembni je, da papirnate vrečke ali kozarce, v katerih hranimo semena, ustrezno označimo. Tako do prihodnjega leta ne bomo pozabili, katera semena imamo v hrambi.

Društvo ima tudi prodajni program. Kaj nudite?

V mesecu decembru preteklega koledarskega leta smo v društvu pričeli oblikovati prodajni program, ki predstavlja finančno podporo neprofitnim društvenim programom. Da bi zajeli vse generacije in jih osvestili o pomembnosti obstoja starih avtohtonih sort in prehranske samooskrbe smo oblikovali multifunkcijski vrtnarski predpasnik, grelne blazinice polnjene s semeni pšenice, leseno linijo sušilnikov za semena in semenskih škatlic ter Kalinčkove karte.

Kalinčkove karte

Kaj organizirate v letu 2016 za svoje člane in druge, ki jih področje zanima?

V iskreni želji, da bodo tudi pridelki naših članov in prijateljev čim bolj bogati in zdravi, v društvu Varuhi semen za vse ljubitelje vrtnarjenja in starih sort prehranskih rastlin vsako leto organiziramo pester nabor vrtnarskih dogodkov.

V letu 2016 bomo že četrto leto organizirali tradicionalni Bazar semen in sadik, ki bo 16. aprila 2016 na Tkalskem prehodu 4 v centru mesta Maribor. Prav tako se bomo udeležili različnih izmenjav semen in sadik po Sloveniji. Ob koncu meseca februarja smo pričeli tudi z letošnjo izposajo semen iz Semenske knjižnice. Z mesecem aprilom se bo že drugo leto pričel izvajati sklop radijskih oddaj »Na vrtarskem potepu«, ki jih organiziramo v sodelovanju z radijem MARŠ. Prav tako bomo skozi celotno leto pripravili izobraževalne delavnice za vse generacije ter pester nabor najrazličnejših predavanj.

Bazar semen in sadik 2015

VABILO

BAZAR SEMEN IN SADIK 2016

16. april 2016,
Tkalski prehod 4, Maribor

Varuhi semen skupaj s prijatelji v letošnjem letu pripravljamo že četrty tradicionalni Bazar semen in sadik. To leto se bomo družili pod sloganom »IZMENJUJMO-POVEZUJMO«. Poskrbeli bomo za prijetno sobotno druženje na katerem boste lahko izmenjali semena in sadike, spoznali sorodne organizacije in ekološke pridelovalce ter se podali v odkrivanje skrivnostnega sveta semen. Dogodek bo potekal 16. 4. 2016, med 10. in 15. uro na Tkalskem prehodu 4 v Mariboru. Več informacij o samem dogodku sledi v kratkem na [FB strani Varuhi semen](#).

»Podatki kažejo, da se je v svetu izgubilo že več kot 75 % različnih varietet kulturnih rastlin. V Sloveniji, so te številke še višje. Razlog tiči v intenziviranju pridelave ter favoriziranju tržno donosnih rastlin. V Semenski knjižnici društva hranimo več kot 200 starih avtohtonih semenskih sort.«

Vljudno vabljeni vsi posamezniki, organizacije ali podjetja, da se pridružite društvu Varuhi semen kot aktivni ali pridruženi član. Za več informacij prosim pišete na e- naslov varuhi.semen@gmail.com.

Več o društvu Varuhi semen najdete na spletnih straneh: www.varuhisemen.weebly.com, www.semenska.org, ter na [Facebook strani](#).

Mladi, podjetništvo in družbena odgovornost

Inštitut IRDO je pridobil status delovanja v javnem interesu na področju mladih

Inštitut IRDO je pridobil status organizacije, ki deluje v javnem interesu v mladinskem sektorju. Ta status je Inštitut pridobil 15. 12. 2015, zaradi temeljitega, kakovostnega ter vztrajnega dela z mladimi. Postopek podelitve statusa organizacije v javnem interesu v mladinskem sektorju izvaja Urad RS za mladino kot prvostopenjski upravni organ in se vodi v skladu z zakonom o splošnem upravnem postopku. Tako bodo sedaj redno v Mozaiku namenjene strani tudi mladim, podjetništvu in družbeni odgovornosti.

Kako pa vi prispevate k razvoju mladih? Pošljite nam svoj prispevek!

Evropski pakt za mlade

Evropska komisija je v sodelovanju z Evropsko mrežo za družbeno odgovornost gospodarskih družb - CSR Europe vzpostavila Evropski pakt za mlade. Gre za vzajemni dogovor med podjetji in Evropsko unijo za izboljšanje priložnosti za mlade pri iskanju zaposlitve. Pakt poziva podjetja, socialne partnerje, nosilce izobraževanj in usposabljanj ter druge deležnike, da razvijejo ali utrdijo partnerstva za povečanje zaposljivosti in vključevanja mladih. Podpiral bo oblikovanje 10.000 kakovostnih poslovno-izobraževalnih partnerstev s ciljem, da se ustvari vsaj 100.000 novih kakovostnih vajeništev, pripravništev ali začetnih zaposlitev. Pobuda temelji na uspešni evropski koaliciji za vajeništva. **Povzetek srečanja na temo vajeništva si lahko ogledate na webinarju, ki bo potekal 17. aprila. [Več.](#)**

Evropski forum Alpbach

Letos bo od 17. avgusta do 2. septembra 2016 potekal Evropski forum Alpbach pod krovnim naslovom NewEnlightenment. Na forumu, kjer se vsako poletje zbere več kot 700 perspektivnih mladih iz več kot 45 držav, bodo perspektivni mladi skupaj s pomembnimi gosti iz politike, uspešnimi gospodarstveniki in uglednimi akademiki, razpravljali o perečih aktualnih vprašanjih in se zlasti spraševali, ali smo danes na pragu novega razsvetljenstva? Kakšne spremembe v znanosti so potrebne za soočanje z izzivi sodobnega sveta? Kako naj bi izgledal v prihodnost usmerjen diskurz? Več o forumu si preberete na spletni strani www.alpbach.org/en/. [Več.](#) Vir: Mladinski svet Slovenije

Prvo srečanje mladih in lokalnih odločevalcev

23. marca 2016 je na Mladinskem svetu Slovenije, v okviru projekta **Mladi odloča(j)mo!**, potekalo prvo srečanje med mladimi in lokalnimi odločevalci. Namen projekta je okrepiti sodelovanje med mladimi in predstavniki občin, s ciljem izboljšanja položaja mladih v posameznih občinah.

»S projektom želimo vzpostaviti dolgotrajnejša partnerstva med mladimi (mladinskimi organiza-

cijami, mladinskimi centri, mladinskimi sveti lokalnih skupnosti) in občinami ter vse akterje ozavestiti o pomenu vključevanja mladih in njihovega (so)delovanja v družbi,« je povedala vodja projektov strukturiranega dialoga na MSS Ana Štromajer. Dogodka so se udeležili mladi in predstavniki iz različnih občin. Na podlagi lokalnih analiz, ki so jih mladi v sodelovanju s predstavniki občine pripravili že pred srečanjem, so s pomočjo trenerjev MSS naredili načrt, kako oblikovati dolgotrajnejšo vez med občino in mladimi. Dogodek je bil, med drugim, namenjen tudi izmenjavi izkušenj med posameznimi občinami ter možnostih izvedbe skupnih projektov. Udeležencem je predvsem koristila izmenjava izkušenj, saj so od drugih občin pridobili ideje in nasvete kako okrepiti sodelovanje med mladimi in občino. Nekateri so se celo odločili za skupne projekte.

Foto: FB Mladinski svet Slovenije

Naslednje srečanje bo potekalo 20. aprila, do takrat pa bodo načrte za prihodnje in rezultate srečanja predstavili ostalim lokalnim odločevalcem in mladim v lokalni skupnosti ter realizirali korake, ki so si jih zadali tekom srečanja. Sklepni dogodek bo 13. maja, kjer se bo predstavilo rezultate sodelovanja, izmenjalo izkušnje med posameznimi občinami ter izpostavilo primere dobrih praks sodelovanja med mladimi občino. Dogodek je namenjen tudi občinam, ki ne sodelujejo v projektu, saj želijo lokalne skupnosti opozoriti na pomen aktivnega vključevanja mladih v lokalno skupnost in družbo.

S tem projektom želijo organizatorji projekta mladim in lokalnim odločevalcem predvsem nuditi prostor, možnost in podporo za vzpostavitev in okrepitev sodelovanja v posamezni lokalni skupnosti. Mladi so pomemben del družbe in

pomembno je, da so ne samo slišani, ampak tudi uslišani, kar pa je mogoče samo z aktivnim (so) delovanjem v lokalni skupnosti in družbi.

Projekt Mladi odloča(j)mo je **sofinanciran s strani programa Erasmus+ Mladi v akciji** v okviru akcije Ključnega ukrepa 3 – Podpora za reformo politik. Projekt Mladi odloča(j)mo je projekt realizacije strukturiranega dialoga. **Strukturirani dialog** je instrument s katerim mladi, preko participativnega sodelovanja v civilni družbi in preko sodelovanja v sistemu predstavniške demokracije, dobijo priložnost za neposredno sodelovanje pri dialogu z odgovornimi za mladinsko politiko in s tem možnost pravega razvoja mladinske lokalne in nacionalne politike, kar spodbuja aktivno državljanstvo in krepi medsebojno razumevanje mladih iz različnih krajev po Sloveniji. Strukturirani dialog je proces participacije mladih pri oblikovanju ukrepov mladinske politike na lokalni, regionalni, nacionalni in evropski ravni. Več o strukturiranem dialogu si lahko preberete na spletni strani posvetovanja.si. Vir: Mladinski svet Slovenije

Raziskava o ustvarjalnem razmišljanju sodelavcev v slovenskih mikro podjetjih

Slovenski podjetniški sklad vas vabi k izpolnjevanju spletne ankete ([tukaj](#)) o spodbujanju ustvarjalnega razmišljanja zaposlenih v mikro podjetjih, katero je pripravil podiplomski študent ekonomsko - poslovne fakultete Maribor, Luka Verdnik. Predviden čas reševanja ankete je 15 min. Ker bodo rezultati ankete koristni za institucije in podjetja za pomoč pri izpolnjevanju ankete prosi tudi Inštitut IRDO.

Še par dni za prijave Naj prostovoljke, prostovoljce in projekte leta 2015!

Mladinski svet Slovenije (MSS) letos štirinajsti zapored razpisuje natečaj Prostovoljec leta, v okviru katerega bodo izbirali najboljše prostovoljke, prostovoljce, prostovoljski projekt, Naj mladinskega voditelja oz. voditeljico in Naj mladinski projekt za preteklo leto. Natečaj znova poteka pod častnim pokroviteljstvom predsednika RS Boruta Pahorja. K prijavi v natečaj organizatorji vabijo vse nevladne organizacije, javne institucije, neformalne skupine in posameznike; skratka vse, ki so v svoje dejavnosti v letu 2015 vključevali prostovoljstvo. Pri posameznikih bodo izbirali najboljše v 6 kategorijah: Naj prostovoljko in Naj prostovoljca v starostnih skupinah do 19 let, od 20 do 30 let in nad 30 let, izbrali pa bodo tudi Naj mladinskega voditelja oz. voditeljico. Pri projektih pa bodo izbirali Naj prostovoljski projekt ter Naj mladinski projekt. Poseben poudarek pa letos dajejo mednarodnemu prostovoljstvu. Pri projektih poudarjajo, da šteje kakršnakoli organizirana aktivnost, pri kateri je sodelovalo več ljudi, in ni nujno, da gre za projekt v strogo administrativnem smislu. Rok za prijave je 8. april 2016. Več. Vir: MSS

Danes mladi upi, jutri prihodnost slovenskega gospodarstva

AmCham (Ameriška gospodarska zbornica) Slovenija je leta 2010 začela izvajati zelo uspešen brezplačen program **AmCham Young Professionals™**, ki je namenjen mladi aktivni generaciji, stari od 25 do 35 let in zaposleni pri podjetjih, članih AmCham Slovenija. Glavni cilj programa je razvoj nove generacije obetavnih mladih liderjev s poudarkom na pomembnosti vzornikov ter uvažanju pomena liderstva v slovensko poslovno okolje. Cilj AmCham Slovenija je, da mladim liderjem pomaga ozavestiti pomen mehkih veščin, vrednot in pozitivnih lastnosti ter jih spodbudi k doseganju svojih potencialov. Zato dajte priložnost svojim mlajšim kolegom in jih vpišite v že

7. generacijo AmCham Young Professionals™. Prijave so odprte do **27. maja 2017**. V sodelovanju z udeleženci 1. in 2. generacije programa in članov Komisije za liderstvo in talente je nastal nabor 12 kvalitativnih, ki jih mora posedovati vsak dober poslovni lider: Odgovornost, Ambicioznost, Komunikativnost, Kreativnost, Integriteta, Strast do dela, Strokovnost, Socialna odgovornost, Empatija, Načelnost, Motiviranost in Vizionarstvo. Več. Vir: siol.net

Foto: Ameriška gospodarska zbornica

Usposabljanje na delovnem mestu za več kot 4.500 brezposelnih

Na Zavodu za zaposlovanje so dne 24. 3. 2016 objavili javno povabilo za usposabljanje 4.525 brezposelnih na delovnem mestu pri delodajalcih iz vse Slovenije. Brezposelni si tako izboljšajo zaposlitvene možnosti, delodajalci pa usposobijo kandidate za konkretno delo. Za usposabljanje jim Zavod za zaposlovanje povrne upravičene stroške. Ponudbo za usposabljanje brezposelnih na delovnem mestu lahko oddajo **do porabe** razpoložljivih sredstev, najkasneje **do 31. 5. 2017 do 13. ure**, ko se izteče končni rok za prijavo na povabilo. Vir: ZZZRS

Soustvarjanje študentov, podjetij in visokošolskih ustanov

Demola Slovenija

Podjetja in druge organizacije v Sloveniji se vedno bolj zavedajo, da morajo biti inovativna in razvojno naravnana - dva ključna izziva, ki prispevata, da podjetje raste in se razvija. Za inovacije organizacije potrebuje nove, sveže ideje, katerih bogata zakladnica so prav mladi, ki razmišljajo izven danih okvirjev in so neobremenjeni s poslovnimi procesi. Program Demola Slovenija nudi okolje, v katerem se srečajo potrebe organizacij in inovativnost mladih.

Kaj je Demola?

Demola je mednarodna mreža, ki združuje univerze, podjetja in mlade - študente, dijake in mlade diplomante. Glavna ideja Demole je, da omogoči mladim reševanje realnih problemov ali izzivov, s katerimi se srečuje podjetje oz. organizacija.

Kako poteka program Demola?

Podjetja in druge organizacije pod okriljem Demole razpišejo projektne naloge, ki jih rešujejo multidisciplinarne skupine študentov, dijakov in mladih diplomantov pod mentorstvom podjetij in raziskovalcev univerze. Cilj projektne naloge je, da ekipa problem in idejo zapisano na papirju pretvori v delujoč prototip. Za izvedbo projektne naloge ima ekipa na voljo tri mesece. Časa za izvedbo sicer ni veliko, vendar pa so ustvarjalnim mladim ves čas na voljo kompetenčna znanja podjetij in univerze. Ekipam je na voljo skupen prostor, kjer je možna izmenjava kreativnih idej med mladimi ter predstavniki podjetij in univerze. Podjetja lahko rešitev ekipe uporabljajo le v primeru, če odkupijo licenco za uporabo. Mladi se poleg samostojnega dela udeležujejo tudi delavnic, ki potekajo v okviru programa. Na delavnicah se naučijo prototipiranja, inoviranja, kako predstaviti inovativno idejo v eni minuti ipd. Osvajajo številne veščine, kot je npr. delo v timu.

RAZ:UM

Demolo v Sloveniji izvaja zavod **RAZ:UM** Raziskovalno-razvojno in umetniško središče Univerze v Mariboru, ki je s projektom Demola pričelo leta 2013. Demola Slovenija izvede letno približno 40 projektov z 200 študenti. Projektna partnerja sta Univerza v Mariboru (UM) in Univerza v Ljubljani (UL). Leta 2014 je bila Demola Slovenija nagrajena z nagrado Univerze Wharton na mednarodnem tekmovanju za najboljše inovativne pristope v visokem šolstvu, Reimagine Education Awards - The global awards for innovative higher education pedagogies enhancing learning and employability, na katerem je sodelovalo 427 univerz in podjetij iz 43 različnih držav. Demola se je tako postavila ob bok prestižnim visokošolskim programom Harvarda in drugih univerz. Inovacijsko okolje Demole je prepoznala tudi Svetovna Banka in OECD, ki program priporočata kot metodo spodbujanja razvoja in sodelovanja med mladimi ter industrijo.

V mesecu aprilu se bo začela nova sezona programa Demola Slovenija, zato organizatorji vabijo študente, dijake in mlade diplomante, da se pridružijo programu. Udeležba je brezplačna. Več informacij o prijavi najdete na naslednji strani in na spletni strani:

<http://slovenia.demola.net/>

DEMOLA
SLOVENIA

<https://www.facebook.com/slovenia.demola/>

<https://twitter.com/demolaslovenia>

RAZISKOVALNI in RAZVOJNI PROJEKTI

DEMOLA SLOVENIA

PRIJAVE VSE DO 1. 4. 2016

slovenia.demola.net

DEMOLA
SLOVENIA

raz.um
RESEARCH & ARTS ZONE AT UNIVERSITY OF MARIBOR

MLADI POZOR!

Priložnosti za mlade in motivirane posameznike se ponujajo tudi v tem študijskem letu. Projekti za letni semester so že na voljo na spletni strani Demola Slovenia (slovenia.demola.net).

JOIN THE TEAM,

SHAPE THE FUTURE

Prijave se zbirajo vse do 1. aprila.

A kaj pogrešaš pri/po študiju? Mogoče to, da nisi imel priložnosti svoje znanje pokazati v praksi? Si poleg tega želiš še izkušnjo v poslovnem svetu, kjer boš v sodelovanju z drugimi pilil svojo kreativnost in iskal inovativno rešitev na realni problem, ki ga ima podjetje? Če je odgovor pritrdilen, te vabimo, da se pridružiš programu Demola Slovenija!

Sanjaj. Upaj. Raziskuj.

Kako se prijaviti?

Na spletni strani <http://slovenia.demola.net/> s klikom na [Apply](#) dobiš pregled projektov, ki so na voljo v letošnji sezoni. Pri vsakem razpisanem projektu lahko prebereš, kakšen je problem, kaj je ozadje problema in potrebne veščine za pridružitve k skupini. Ko se prijaviš na določen projekt, izpolniš osnovne podatke o sebi, hkrati pa izbereš še dva projekta, ki sta ti všeč. Ne pozabi napisati nekaj o tem, zakaj misliš, da bi bil primeren za reševanje problema, ki si ga izbral. **Pridruži se ekipi in oblikuj prihodnost. Veselimo se srečanja s tabo.**

DO v Sloveniji

Uredba o okoljski dajatvi za onesnaževanje zraka z emisijo ogljikovega dioksida

Vlada RS je na seji 24. marca 2016 sprejela Uredbo o okoljski dajatvi za onesnaževanje zraka z emisijo ogljikovega dioksida. Uredba določa obveznost plačevanja okoljske dajatve za onesnaževanje zraka (okoljska dajatev) z emisijo ogljikovega dioksida (CO₂) v zrak pri zgorevanju goriva, zavezanca za okoljsko dajatev ter njene plačnike, osnovo za obračunavanje okoljske dajatve, njeno višino in način njenega obračunavanja, odmere ter plačevanja.

Oprostitve plačila okoljske dajatve zaradi zgorevanja goriva predstavljajo državno pomoč. Do nje so upravičeni upravljavci naprav, ki so pridobili dovoljenje za izpuščanje toplogrednih plinov v skladu z zakonom, ki ureja varstvo okolja in so pridobili odločbo o oprostitvi plačila okoljske dajatve. Do oprostitve plačila okoljske dajatve za zgorevanje goriva so v novi uredbi upravičeni omenjeni upravljavci naprav, če za gorivo, ki jo uporabljajo v napravi, za upravljanje katere so pridobili dovoljenje za izpuščanje toplogrednih plinov, plačajo vsaj najnižjo raven obdavčitve v Skupnosti. Upravljavci, ki so pridobili dovoljenje za izpuščanje toplogrednih plinov na osnovi predpisov, ki urejajo trošarine, bodo morali plačati okoljsko dajatev v višini najnižje ravni obdavčitve v Skupnosti.

Uredba ukinja oprostitev plačila okoljske dajatve za zgorevanje goriva za utekočinjen naftni plin in zemeljski plin kot gorivo za pogon, zaradi česar so dodatni prilivi v proračun RS ocenjeni na okoli 500.000 EUR letno. Ukinja se tudi okoljsko dajatev za obremenjevanje okolja z emisijo fluoriranih toplogrednih plinov, saj je za ravnanje z omejenimi plini sprejete nova evropska zakonodaja, s čimer se bodo prilivi v proračun RS zmanjšali za 800.000 EUR letno. Uveljavite uredbe je predvidena s 1. 4. 2016, zato se povečanje prilivov v proračun, iz naslova okoljskih dajatev, ocenjuje na 2,6 mio EUR. Vir: Uradni list RS

Aplikacija, ki preveri poreklo živila do kmetije natančno - EOL 107

Sledljivost živil in prikaz njihovega porekla ni več zgolj trend, je normativna zahteva in pomembno merilo za nakupne navade potrošnikov. Tem zahtevam sledijo nekatera slovenska podjetja, ki preko aplikacije OriginTrail, ki jo je razvilo mlado start-up podjetje Prospex d.o.o, razkrivajo poreklo svojih živil vse do kmetije. Žiga Drev, soustanovitelj in prokurist v podjetju Prospex, pravi, da je v sistemu proizvodnje živil, kjer z dolžino dobavnih verig odgovornost za varnost in sledljivost razvedeni, pomembno centralizirano spremljanje dogodkov pri proizvodnji živil. Le na ta način se kupcem lahko zagotovi sledljivost celotne dobavne verige. [Več](#). Vir: zelenaslovenija.si

Zelena rešitev za cenejše »pisarniško« tiskanje - EOL 107

Ideja, rojena iz projekta študentov in profesorja na ljubljanski Ekonomski fakulteti, je obrodila dober sad. Kot prvi v Sloveniji so v podjetju Optiprint začeli s posebno rešitvijo »pisarniškega« tiskanja, in sicer s poslovnim modelom najema tiskalnikov skupaj z rešitvijo zalogovnika za barve, ki omogoča nenehno ponovno polnjenje in omogoča učinkovito barvno tiskanje. Pri tem ni odpadnih kartuš, saj njihovo recikliranje predstavlja v Evropi še velik izziv. Kot je povedal Lan Hvastija, direktor in eden od ustanoviteljev podjetja, pri uporabi rešitve Optiprint ne gre le za zeleno rešitev, ki ji sledijo v razvoju, ampak z njo stranke prihranijo tudi do 80 % ali več stroškov tiskanja. [Več](#). Vir: zelenaslovenija.si

22. marec je dan vode – naravnega vira, brez katerega ne bi bilo življenja

22. marec je za svetovni dan voda razglasila Generalna skupščina OZN leta 1993. Vsako leto se na ta dan zavemo, kako pomembna je voda za življenje, da dostop do pitne vode ni zagotovljen vsem ljudem in kako nujno je trajnostno naravnano gospodarjenje z njenimi zalogami. Osrednja tema letošnjega svetovnega dne voda je [Voda in delovna mesta](#).

Združeni narodi (ZN) tokrat v sodelovanju z Mednarodno organizacijo za delo poudarjajo pomen pitne vode in hkrati tudi njen pomen pri ustvarjanju možnosti za nove zaposlitve. Pri tem izpostavljajo predvsem vlogo in pomen tistih delavcev, ki s svojim delom skrbijo za kakovost in dobavo pitne vode končnim uporabnikom. V Sloveniji je bilo konec leta 2014 v dejavnostih oskrba z vodo, ravnanje z odplakami in odpadki, saniranje okolja (dejavnost E po SKD 2008) registriranih 9.359 delovno aktivnih oseb.

V letu 2014 smo v Sloveniji načrpali 980 milijonov m³ vode. Večina te vode (817 milijonov m³) je bila načrpana iz lastnih zajetij (predvsem iz površinskih vodnih virov). Uporabljena je bila v industriji (za proizvodne procese v rudarstvu, predelovalnih dejavnostih, pri oskrbi z električno energijo, plinom in paro in pri oskrbi z vodo, ravnanju z odplakami in odpadki, saniranju okolja – dejavnosti B, C, D, in E po SKD 2008) ter za namakalne sisteme v kmetijstvu (dejavnost A po SKD 2008). Za javno vodovodno omrežje v Sloveniji je bilo v letu 2014 načrpanih 163 milijonov m³ vode, ki je po 24.017 kilometrih cevi in od 458.305 vodovodnih priključkov stekla do končnih uporabnikov (gospodinjstev, vrtcev, šol in drugih dejavnosti). Na tej poti se je nekaj manj kot 46 milijonov m³ vode izgubilo, predvsem zaradi dotrajanosti vodovodnega omrežja. Na koncu je bilo uporabnikom dobavljenih 117 milijonov m³ vode, od tega največ, dve tretjini, gospodinjstvom. Voda, ki ni bila porabljena v industriji, gospodinjstvih, javnih institucijah, kmetijstvu in drugih dejavnostih, je bila izpuščena nazaj v okolje. 810 milijonov m³ odpadne vode je bilo pred izpustom prečiščene, 80 milijonov m³ vode pa je bilo izpuščene neprečiščene. Nazaj v okolje je steklo tudi 94 milijonov m³ meteornih voda. Več. Vir: Statistični urad RS

Dodajmo še, da je peticijo za vpis »neodtujljive pravice do vode v ustavo« podpisalo že več kot 53 tisoč ljudi. Predlagatelji so peticijo že prinesli v parlament.

Ljubljana - Zelena prestolnica Evrope 2016

Naše glavno mesto je po besedah predstavnikov Evropske komisije naredilo največ sprememb v pravo smer v najkrajšem časovnem obdobju. Ljubljana je letos Zelena prestolnica Evrope. Naziv je leta 2010 prvi nosil Stockholm, naša prestolnica pa je sedma po vrsti s tem nazivom in hkrati prva v tem delu Evrope. Kot navajajo na Mestni občini Ljubljana, se lahko prestolnica pohvali s kar 542 kvadratnih metrov javnih zelenih površin na prebivalca, v mestu pa je bilo v zadnjem obdobju na novo urejenih več kot 80 hektarov zelenih površin. Več kot 46 odstotkov površine mesta prekriva avtohtoni gozd, skoraj 75 odstotkov vseh površin je zelenih, zavarovanih površin pa je več kot 20 odstotkov, so zapisali na občini.

Velike spremembe je doživelo mestno jedro, saj so številne prej prometne ulice postale območja namenjena pešcem in kolesarjem. Številni trgi – Kongresni trg, Trg republike, na katerih so bila prej urejena parkirišča, so zdaj "očiščeni" pločevine. Več. Vir: 24ur.com in zelenaljubljana.si

Slovenija peta najbolj zelena država na svetu

Ameriška univerza Yale je izdala podatke za svoj **okoljski indeks EPI** in Slovenija se je uvrstila v sam vrh sveta skupaj s še štirimi nordijskimi državami. Na vrh lestvice so se uvrstile severnoevropske države. Na prvem mestu je tako pristala Finska s celotno oceno 90,68 točk od 100 možnih. Država sicer pri nobenem dejavniku ni dosegla popolne ocene, je pa pri večini pobrala zelo visoke ocene, kar jo je postavilo na prvo mesto. Sledijo Islandija, Švedska, Danska in Slovenija. Naša država je skupaj s še sedmimi evropskimi državami dobila popolno oceno pri vseh dejavnikih na področju biotske raznovrstnosti in življenjskega okolja. Dobro smo se odrezali tudi pri gozdovih,

kjer bi bila uvrstitev verjetno še boljša, če ne bi leta 2014 doživeli katastrofalnega žleda, ter kakovosti vode. Zelo slabo 100. mesto pa smo zasedli pri kakovosti zraka, na ne preveč dobrem 74. mestu pa smo tudi pri kmetijstvu. Več. Vir: MMC RTVSLO

Z aplikacijami za rekreacijo in zdravje zlahka delite preveč

Štetje pretečenih kilometrov, število zaužitih kalorij ali merjenje srčnega utripa so le tri izmed množice meritev, ki jih spremljajo številne aplikacije za zdravje in rekreacije. A z njihovo uporabo se, kot kažejo ugotovitve, v veliko primerih uporabnik odreče temeljnim pravicam. Izmenjava osebnih podatkov s porabniku neznanimi partnerji in oglaševalci, sledenje uporabniku tudi, ko aplikacije ne uporablja, in ohranjanje podatkov, ko porabnik izbriše svoj račun, so le najbolj očitne kršitve, ki jih je pokazala raziskava norveške potrošniške organizacije Forbrukerradet. Pod drobnogled so vzeli aplikacije Endomondo, Runkeeper, Strava, Lifesum in MyFitnessPal, so sporočili iz Zveze potrošnikov Slovenije. Več. Vir: MMC RTV

V boj proti okuženim klopom tudi z brezplačno aplikacijo Klop SOS

Kot kažejo podatki, Slovenija sodi med najbolj ogrožena območja v Evropi zaradi okuženosti klopov z virusom klopnega meningoencefalitisa, a se proti njemu cepi le nekaj več kot 10 odstotkov prebivalcev. V Sloveniji je po preliminarnih podatkih Nacionalnega inštituta za javno zdravje lani zaradi lymske borelioze zbolelo 6.938 oseb (337 na 100.000 prebivalcev), zaradi klopnega meningoencefalitisa pa 310 oseb (15 na 100.000 prebivalcev). Aplikacija prikazuje zemljevid Slovenije, na katerem so vrisane upravne enote, ki so obarvane glede na povprečne letne obolevnosti za klopni meningoencefalitisom, poleg tega pa omogoča tudi spremljanje vremena v Sloveniji in ponuja informacije o boleznih, ki jih prenašajo klopi ter možnosti zaščite. Več. Vir: MMC RTV

Lenarčič znova na pot okrog sveta za boljše okolje

Slovenski pilot Matevž Lenarčič se je s svojim ultralahkim letalom ponovno odpravil na pot, na kateri namerava preleteti cel svet. V 30 dnevni

misiji bo med poletom zbiral podatke o koncentraciji črnega ogljika po svetu. Čeprav je črnega ogljika malo, le-ta tako močno absorbira svetlobo, da segreva atmosfero na tla pa sočasno meče senco. Črni ogljik je strokovni izraz za črne saje in je produkt nepopolnega zgorevanja goriv, ki vsebujejo ogljik. Vir: različni mediji

Primer dobre prakse— Krka d.d.

Velika podjetja se vse bolj zavedajo, da je poleg odličnih poslovnih rezultatov pomembno delovati tudi na drugih področjih. Poslovno okolje v svetu zahteva, da se organizacije vse bolj zavedajo družbenih in etičnih vplivov svojih aktivnosti in poslovne politike. Družbena odgovornost je vtkana tudi v podjetje Krka, ki se pripravlja na **5. Krkin teden prostovoljstva in humanosti**, ki bo potekal od 4. do 9. aprila. V Ljubljani, Strunjanu, Novem mestu in Ljutomeru bodo moči združili številni zaposleni in nevladne organizacije. Na lanskem tednu prostovoljstva je sodelovalo 24 odstotkov zaposlenih, ki bodo tudi letos zbirali različne potrebščine, zlasti oblačila in obutev, hrano za male živali za zavetišča, darovali bodo kri, pakirali živila, pomagali Karitasu in Rdečemu križu, v številnih domovih za starejše, varstvenodelovnih centrih in drugih zavodih. Teden bodo končali v soboto, 9. aprila, ko bodo pripravili **dan odprtih vrat** za Krkine upokoјence, družinske člane in prijatelje. Vir: siol.net

Jožici Rejec nagrada za izjemne dosežke

Gospodarska zbornica Slovenije je nagrado za izjemne gospodarske in podjetniške dosežke v letu 2015 podelila sedmim gospodarstvenikom, med njimi tudi prokuristki Domela Jožici Rejec, predsednici uprave Domel Holdinga in prokuristki železnikarskega Domela. Jožica Rejec je že več kot tri desetletja povezana z Domelom, ki je preko delniške družbe Domel Holding v lasti zaposlenih, bivših zaposlenih in upokoјencev. Gre za izjemno družbeno odgovorno podjetje s skrbnim odnosom do zaposlenih in širše lokalne skupnosti, njihova strategija pa zagotavlja dolgoročni razvoj, saj neprestano vlagajo v razvoj proizvodov, nove inovativne rešitve, nove tehnologije in trge. Nagrado GZS za izjemne gospodarske in podjetniške dosežke v letu 2015 so na podlagi splošnih in razvojnih rezultatov, rezultatov poslovanja in tržnih rezultatov družb, ki jih vodijo,

poleg Rejčeve prejeli še Andrej Poklič (GKN Driveline Slovenija iz Zreč), Alen Šinko (Kovis Brežice), Borut Triplat (Omco Feniks Slovenija iz Žalca), Marjan Batagelj (Postojnska jama), Miran Rauter (Hermi Celje) in Sonja Šinigoj (SAOP iz Šempetra pri Gorici). [Več.](#) Vir: Gorenjskiglas.si

Že 50 akcij v okviru Dneva za spremembe

Številne organizacije, šole in občine se ponovno pridružujejo že 7. Dnevu za spremembe, ki bo letos s podnaslovom »Dan za spoštovanje« potekal 2. aprila. [Prijavite](#) vašo akcijo tudi vi. Ideje še vedno lahko poiščete v [priročniku](#) ali v že prijavljenih akcijah. Vir: Slovenska filantropija

CNVOS v obsežnih pripombah k Zakonu o javnih financah predlagal več ukrepov za učinkovitejše javne razpise

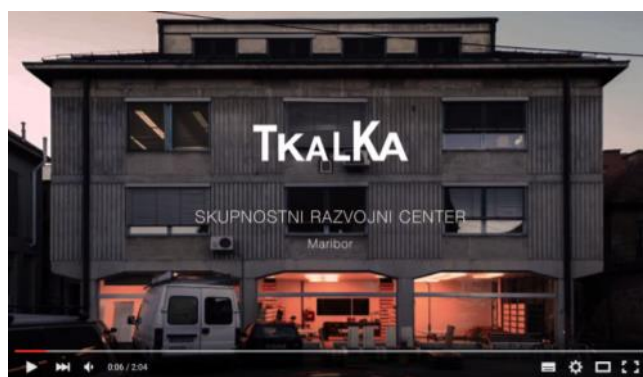
Center za informiranje, sodelovanje in razvoj nevladnih organizacij je v tem mesecu Ministrstvu za finance posredoval pripombe na [osnutek novega Zakona o javnih financah](#). Nanašajo se zlasti na postopke javnih razpisov in pozivov (oz. dodeljevanja (ne)povratnih sredstev), ki zakonsko doslej niso bili ustrezno kodificirani. V pripombah odločno nasprotujejo tistim nameram ministrstva, ki pomenijo korak nazaj glede na dosedanja prakso javnih razpisov in bi znatno otežili financiranje nevladnih organizacij. [Več.](#) Vir: CNVOS

Kršitve Resolucije o normativni dejavnosti

CNVOS že od 2009 spremlja, kako se vlade držijo državnozbornske resolucije o normativni dejavnosti, ki jim nalaga najmanj 30-dnevno javno razpravo o vsakem novem predpisu. Za 12. vlado Mira Cerarja in njena ministrstva so kršitve 30-dnevnega roka začeli šteti 18. 9. 2014. V času od 21. do 29. 3. 2016 je bila resolucija o normativni dejavnosti kršena 8-krat. [Več.](#) Vir: CNVOS

Skupnostni prostor Tkalko obiskal predsednik Vlade dr. Miro Cerar

Dne 9. marca 2016 je skupnostni prostor Tkalko obiskal predsednik Vlade RS dr. Miro Cerar. Obisk je bil promocijske narave, namenjen seznanitvi predstavnika vlade in širše javnosti s pomenom razvoja socialne ekonomije in družbenega inoviranja. Predstavniki skupnostnega prostora pa so še posebej želeli vladni delegaciji v živo na terenu pokazati, kako plodno je lahko samoorganizirano povezovanje podjetniške in razvojne skupnosti v lokalnem okolju in da si tovrstni alternativni razvojni modeli zaslužijo vso podporo uradnih politik in javnih sredstev. Predsedniku Vlade so pokazali tudi [predstavitveni](#)

TKALKA - Skupnostni razvojni center

[video](#) o Tkalki. Vir: CAAP

Dokumentarni film o mariborskih Romih

Člani združenja Frekvenca so posneli [dokumentarni film](#) o mariborskih Romih, ki pripoveduje o njihovem prihodu v mesto, razvoju skozi čas in njihovem življenju danes. S filmom želijo seznaniti javne uslužbence in širšo javnost, da stereotipi o Romih ne držijo. Mariborski Romi so se zelo uspešno integrirali v lokalno okolje, zato ni več mogoče sklepati po videzu, govoru ali dejanjih, da so Romi. V dokumentarnem filmu so predstavili življenje v romski skupnosti in življenje posameznika ter delo romskih društev in delo

Romi v Mariboru

DO v Evropi in po svetu

European Social Innovation Competition

Fokus letošnjega natečaja The Social Innovation Competition se osredotoča na begunce in migrante: inovativne produkte, storitve, proizvode in modele, ki bodo podpirali integracijo migrantov in beguncev. Inovacije lahko naslavljajo naslednja področja (in tudi druga): Izobraževanje in razvoj veščin, zaposlovanje in podjetništvo, dostop do zdravstvene oskrbe in primerne bivanjske nastanitve, varnost in človekove pravice, družbena kohezija in kulturna raznolikost. Trije zmagovalci bodo prejeli nagrado v vrednosti 50.000 EUR. Zaželeno so prijave inovacij, v katerih sodelujejo tudi migranti in begunci. Tekmovanje poteka do 8. 4. 2016. [Več](#). Vir: Evropska komisija

Foto: Pixabay

Kako bodo podjetja poročala o nefinančnih informacijah v podjetju?

CSR Europe 6. aprila 2016 organizira update webinar EU, ki se bo osredotočil na javno izmenjavo mnenj glede nezavezujočih smernic glede poročanja v skladu z direktivo EU za razkritje nefinančnih informacij in informacij o raznolikosti nekaterih velikih podjetij in skupin. Namreč določila direktive 2014/95 bo potrebno prenesti v nacionalno zakonodajo. Komisija EU je v svojem sporočilu z naslovom »Akt za enotni trg – Dvanajst pobud za okrepitev rasti in zaupanja – Skupaj za novo rast«, ki je bilo sprejeto

13. aprila 2011, ugotovila, da je treba preglednost socialnih in okoljskih informacij, ki jih dajejo na voljo podjetja v vseh sektorjih, dvigniti na primerljivo visoko raven v vseh državah članicah. To je popolnoma skladno z možnostjo, da lahko države članice, če je ustrezno, zahtevajo dodatno izboljšanje preglednosti nefinančnih informacij v podjetjih, pri čemer gre za proces, ki po svoji naravi nikoli ni zaključen. Države članice bi morale zagotoviti obstoj primernih in učinkovitih sredstev, ki zagotavljajo, da podjetja razkrivajo nefinančne informacije v skladu s to direktivo. Zato bi morale države članice zagotoviti učinkovite nacionalne postopke, s katerimi se uveljavlja izpolnjevanje obveznosti iz te direktive, ter poskrbeti, da so ti postopki na voljo vsem fizičnim in pravnim osebam, ki imajo v skladu z nacionalnim pravom pravni interes za zagotavljanje spoštovanja določb te direktive. Omenjeni webinar pa je namenjen prav temu, da komisija začne zbirati mnenja zainteresiranih strani o metodologiji za poročanje o nefinančnih informacijah podjetij. Prijave zbirajo do petka, 1. aprila. [Več](#). Vir: CSR Europe

O čokoladi in izkoriščanju delavcev

Čokolada je ena najbolj priljubljenih sladkarij na svetu, vsak Slovenec jo v povprečju na leto poje skoraj šest kilogramov. Ob užitkih, ki jih doživljamo ob sladkanju, pa verjetno nikoli ne razmišljamo o grenkobah sodobne industrije tega izdelka, katerega glavne značilnosti so siromašenje pridelovalcev kakava, izkoriščanje delavcev, otroško delo in negativni vplivi na okolje z uporabo pesticidov. Na deklaraciji čokolade je napisana država proizvajalka, le redko pa tam zasledimo tudi podatke o izvoru kakavovih zrn. 70 odstotkov le-teh prihaja iz štirih zahodnoafriških držav – Slonokoščene obale, Gane, Nigerije in Kameruna. Več kot 90 odstotkov kakava pridelajo na majhnih družinskih kmetijah, kakav pa je poglavitni vir dohodka za več kot 5,5 milijona majhnih kmetov po svetu. Toda gojenje kakava ni več donosno. Do kmetov pride le 6,6 odstotka cene,

ki jo potrošniki plačamo ob nakupu čokolade. Kmetje v Gani, na primer, zaslužijo zgolj 80 dolar-skih centov (0,71 evra) na dan, v Slonokoščeni obali pa 50 centov (0,45 evra). Pa tega ne gre razumeti kot čisti dobiček, saj morajo s tem denarjem plačati še delavce, zemljo in vlagati v svoj razvoj. Focus, društvo za sonaraven razvoj, je v sodelovanju s partnerji tik pred veliko nočjo analiziralo 31 čokoladnih izdelkov (16 čokoladnih zajčkov in 15 čokolad) petih največjih trgovcev v Sloveniji (Mercator, Spar Slovenija, Engrotuš, Lidl Slovenija in Hofer Slovenija). Čokolade so razvrstili v barvno lestvico, kjer rdeča pomeni netrajnostno in družbeno neodgovoren izdelek, preko oranžne in zeleno (svetlo in temno zeleno za okoljsko oceno), ki pomeni okolju in družbi prijazen izdelek.

Foto: Pixabay

Z vseevropsko peticijo, ki je usmerjena k trgovskim verigam »Naredite nam čokolado pravično in ekološko« v okviru že omenjene iniciative »Za pravične trgovske verige« potrošniki zahtevajo 100-odstotno uporabo kakava, ki nosi certifikate neodvisnih certifikacijskih organov pri čokoladnih izdelkih in čokoladah lastnih blagovnih znamk. Vir: 24ur.com

Spoznajte podjetja, ki so si za posel izbrala ljudem izboljšati življenje

Kickstarter za financiranje zdravstvene oskrbe v Afriki, poceni spletna psihoterapija, aplikacije, ki spodbujajo k dobroti ... Časnik Finance je v članku zbral nekaj slovenskih in tujih podjetij, ki s svojimi izdelki in poslovno filozofijo svet spremenjajo na bolje. Eden prodornejših in medijsko bolj odmevnih je ameriško podjetje Watsi. Razvili so platformo, ki je namenjena množičnemu zbiranju denarja za osnovno zdravstveno nego otrok in odraslih v revnih predelih sveta. Ekipa

slovenskega start-upa Chariyo pa je razvila platformo za množično financiranje dobrotelčnih projektov. Ekipa Storylinka, prav tako slovenska, je razvila spletno platformo, ki povezuje družine v stiskah z donatorji. Prav tako se je oprl ameriški Joyable, ki lajša življenja ljudi s socialno fobijo oziroma strahom ob izpostavljenosti v družbi. Ekipa iz San Francisca je pripravila spletno storitev, ki omogoča cenovno dostopno kognitivno vedenjsko terapijo. Več. Vir: Finance

Prava šola za otroke sirskih beguncev

Edina evropska šola, ki uči otroke sirskih beguncev tako zgodovine države gostiteljice, kot tudi zgodovino svoje domovine, se nahaja v Södertälje, v bližini Stockholma. Na šoli se lahko otroci učijo o navadah, tradicijah, jeziku in kulturi Švedske in Sirije. Kot pravi ravnatelj šole Shabo Rhawi, pravnako sin imigrantov, bo identiteta teh otrok dvojna, a ne izključujoča: identiteta domovine, ki so jo morali zapustiti in identiteta nove domovine. Poznavanje obeh je ključno za uspešno integracijo. Če bi sirsko identiteto zamenjali, bi lahko v otroku prišlo do notranjega boja in kulturnega spopada med preteklostjo in sedanostjo, kar pa poveča verjetnost marginalizacije, ki dokazano lahko vodi v odklonsko družbeno vedenje. Več. Vir: West Journal

90 milijonov otrok ne pozna nič razen vojne

Okoli 90 milijonov otrok med 7. in 11. letom starosti je svojo življenje živelo na območju vojne žarišča, kar na njihovih možganih pušča grozljive posledice v obliki vseživljenjskih in globokih travm. Več. Vir: West Journal

Dogodki, konference

Napovednik: Mednarodna konferenca »Trendi na področju družbene odgovornosti 2016«

8. junija 2016 bo na IEDC (Bled) potekala tradicionalna konferenca o družbeni odgovornosti. Tokratna konferenca bo v ospredje postavila dve temi: trajnostni razvojni cilji ter organizacijska kultura in trajnost. Dogodek organizirata Ekvilib Inštitut in UN GC Slovenija, soorganizaciji konference pa se pridružujejo IEDC – Poslovna šola Bled ter Mreža za družbeno odgovornost Slovenije.

Kongres trajnostno naravnih, družbeno odgovornih in etičnih podjetnikov

V okviru gibanja »Ko dvignem sebe, dvignem Maribor« bo potekal kongres trajnostno naravnih, družbeno odgovornih in etičnih podjetnikov, ki bo potekal 31. marca 2016 v Pokrajinskem muzeju Maribor. Več o dogodku na [spletni strani gibanja](#).

Kongres družbene odgovornosti 2016

7. in 8. junija 2016 bo v Londonu v Veliki Britaniji potekal kongres, ki bo zbral vso smetano svetovnih družbeno odgovornih podjetij. Organizacija Ethical Corporation že 16. leto združuje in na pot družbene odgovornosti usmerja različna podjetja. Med 400 prijavljenimi podjetji bodo na letošnjem kongresu tudi Patagonija, Heathrow, Nespresso, Fairphone, Novo Nordisk in mnogi drugi s katerimi lahko v Londonu izmenjate mnenja in izkušnje. Iz Slovenije se je že prijavila Zavarovalnica Triglav in kdo še? Oglejte si [tu](#).

19. SKOJ: Prijave na konferenco so odprte

19. Slovenska konferenca o odnosih z javnostmi bo potekala 4. in 5. aprila 2016 v Portorožu. Letošnja konferenca se bo posvetila naslednjim tematikam: - sodelovanje, interno komuniciranje in zavzetost, povezovanje in digitalno komuniciranje, skladnost poslovanja in komuniciranje, medijske spremembe in spremembe v medijih, merjenje učinkov odnosov z javnostmi, participacija in vključevanje deležnikov v odločevalske procese. [Prijava](#). [Več](#). Vir: Slovensko društvo za odnose z javnostmi

Seminar Samopoškodbeno in samomorilno vedenje

Društvo Brez limita organizira strokovni seminar o samopoškodbenem in samomorilnem vedenju, ki bo potekal od 15. do 16. aprila. Seminar bosta vodila Mateja Capek, univ. soc. del. in Matic Munc univ. dipl. psih. Namenjen je tako strokovni kot tudi laični javnosti, ki jo ta problematika zanima. Strokovni delavki v šolah, na centrih za socialno delo, v različnih zavodih ali drugje se z vedenjem srečujejo pri svojem vsakodnevnem delu, starši in sorodniki pa pri svojih otrocih ali njihovih vrstnikih. Tako za samopoškodbeno kot tudi samomorilno vedenje velja mnogo stereotipov, seveda napačnih, ki otežujejo delo in lahko celo škodijo prizadetim. Prav tako se pri nas zelo malo govori o resničnih vzrokih za stiske mladih in drugih ogroženih. Šele odprava vzrokov je dobra dolgoročna varovalka pred ponovitvijo tveganega vedenja. Cilj seminarja je predvsem opremiti vse udeležence z znanjem, ki ga bodo lahko uporabili v praksi v smeri opolnomočenja mladostnika ter soustvarjanja zelenih izidov. [Več](#). Vir: Društvo brez limita

IV. Mednarodna znanstvena konferenca »Izzivi in težave sodobne družbe«

Dne 4. in 5. 7. 2016 bo v RIS Dvorcu Rakičan v Murski Soboti potekala IV. Mednarodna znanstvena konferenca na temo Izzivi in težave sodobne družbe. Namen konference je predstavitev znanstvenih, raziskovalnih in strokovnih dosežkov ter primerov dobre prakse naslednjih tematskih sklopov: družina, nasilje, novodobne odvisnosti, vzgoja in izobraževanje, krepitev zmogljivosti. Več informacija na spletni strani www.ris-dr.si.

Gospodarska rast uničuje okolje

»Sem lahko iskrena z vami? Filmi o klimatskih spremembah so mi šli vedno precej na živce,« pravi Naomi Klein. Kaj če je soočenje s klimatsko krizo naša najboljša priložnost za izgradnjo boljšega sveta? Film **To vse spremeni** prinaša portrete sedmih skupnosti v prvi bojni liniji ekoloških gibanj, od porečja Powder River v Montani do katranskih polj v Alberti, od južnoindijske obale do Pekinga. S temi zgodbami upora se prepleta pripoved Naomi Klein, ki oglijak v ozračju poveže z ekonomskim sistemom, ki ga je spravil tja. Skozi film oblikuje kontroverzno in vznemirljivo misel, ki spremeni vse: misel, da lahko klimatsko krizo izrabimo kot priložnost za preobrazbo našega spodletelega ekonomskega sistema v nekaj radikalno boljšega. Vabljeni na ogled filma Naomi Klein, ki bo potekal dne 1. 4., 2. 4., 3. 4. in 23. 4. 2016 v Linhartovi dvorani Radovljica ter 8. 4. 2016 v Mestnem gledališču Idrija. Več. Vir: Kinodvor.

Razpisan natečaj za naziv Planetu Zemlja prijazna občina 2016

Društvo Planet Zemlja je v sodelovanju z Ministrstvom za okolje in prostor ter pod častnim pokroviteljstvom predsednika Vlade RS dr. Mira Cerarja, razpisalo že sedmi vseslovenski natečaj za naziv Planetu Zemlja prijazna občina. Gre za natečaj, kjer strokovnjaki z enajstih različnih področij ugotavljajo stanje v lokalnih skupnostih, v povezavi z vplivom na ljudi, naravo in okolje. Nazivi bodo podeljeni 24. novembra na Gospodarskem razstavišču Ljubljana. Zainteresirane občine prejmete vabilo k sodelovanju po elektronski pošti. Več na natecaj.obcine@planetzemlja.org. Več. Vir: MOP

BIOTEHNIŠKI CENTER NAKLO
VIŠJA STROKOVNA ŠOLA

VIVUS

4. konferenca z mednarodno udeležbo
20. in 21. april 2016
Konferenca VIVUS
s področja kmetijstva, naravovarstva,
hortikulture in floristike
ter živilstva in prehrane

BIOTEHNIŠKI CENTER NAKLO
Višja strokovna šola, Raziskovalna enota
Konferenca VIVUS
Strahinj 99, 4202 Naklo, SLOVENIJA
www.konferenca.bc-naklo.si
e-pošta: vivus.clanki@bc-naklo.si

Akademsko gospodarski kongres

Izobraževanje in povezovanje sta ključnega pomena za preseiganje dosežkov na zasebnem in poslovnem področju. Letos Life Learning Academia že tretje leto za sodelujoče Učee se organizacije pripravlja največji letni dogodek v regiji: Akademsko gospodarski kongres (AEC), ki bo v sredo, 8. 6. 2016, s svečano letno prireditvijo ob 18. uri v Kongresnem centru Brdo pri Kranju. Dopoldne bo potekala mednarodna konferenca za povezovanje znanj pod naslovom: »Učinki prenosa in povezovanja znanj«. Med različnimi govorniki bodo kot gostje tudi priznana mednarodna imena. Večerni dogodek je namenjen podelitvi priznanj na področju znanj in imenovanju novih Ambasadorjev znanj, ki prihajajo iz vsega sveta. Zaradi omejenega števila udeležencev vas prosimo, da potrditve pošljete čim prej na e-naslov info@llacademia.com (ga. Marjetka Kastner, direktorica).

8th Conference on Corporate Social Responsibility - poziv k oddaji prispevkov

Hrvaška organizacija Hrvatski poslovni savjet za održivi razvoj (Croatian Business Council for Sustainable Development) organizira 8. konferenco o družbeno odgovornem poslovanju. Ta bo potekala 1. decembra 2016 v Hotelu Esplanade v Zagrebu. Organizatorji pozivajo k oddaji prispevkov na številne teme, kot so klimatske spremembe, trajnostni promet, trajnostna energija, trajnostni razvoj in poslovanje, trajnostni razvoj in inovacije, izobraževanje na področju trajnostnega razvoja, človekove pravice, transparentnost v poslovanju, družbena odgovornost v medijih in družbenih omrežjih, družbena odgovornost v delovnem okolju in druge. Prispevke lahko oddate do 15. 4. 2016. Več. Vir: HRPSOR

Predstavitev novega prevoda standarda SIST EN ISO 14001:2015

Novembra 2015 je izšla tretja izdaja standarda SIST EN ISO 14001:2015 (Sistemi ravnanja z okoljem - Zahteve z navodili za uporabo), sedaj pa je izšel še slovenski prevod. Ključne vsebinske spremembe standarda so večja zavezanost vodstva, vključenost sistema ravnanja z okoljem v strateško načrtovanje, varovanje okolja s poudarkom na preventivnem delovanju, itn. Novi standard vsebuje nekaj novih zahtev, ki naj bi organizacijam pomagale izboljševati okoljsko ravnanje tako, da bo le-to čim bolj skladno z zahtevami zakonodaje. Slovenski inštitut za standardizacijo SIST vabi na predstavitev novega standarda, ki bo potekala 19. 4. 2016, od 10. do 14. ure v Ljubljani. Več. Vir: SIST

CSR Europe objavlja seznam dogodkov na področju DO

CSR Europe (European business network for Corporate Social Responsibility) objavlja seznam dogodkov (seminarjev, webinarjev, konferenc in drugih dogodkov) na temo družbene odgovornosti. Kot član CSR Europe lahko **Inštitut IRDO** svojim članom zagotovi avdio udeležbo (poslušanje preko oddaljenega dostopa). Za prijavo pišite na clani@irdo, s pripisom, na kateri dogodek bi se radi prijaviili.

Datum	Naslov dogodka (konferenca, seminar, webinar idr.)
5. 4. 2016 8:30-17:30 GMT +8	Conference: Combating forced labour in global supply chains - a multi-industry forum
6. 4. 2016 11:00 - 12:00 CET	Webinar: EU webinar on non-binding guidelines for Non-Financial Reporting / povezava
19. 4. 2016 09:30 - 12:30 CET	National Workshop: Sustainable Living in Cities / povezava
19. 4. 2016 17:00 - 19:00 CET	Conference: (Handi)Cap Emploi fostering employment for people with disabilities / povezava
20. 4. 2016 15:00 - 16:00 CET	Webinar: Business-education partnerships to promote STEM and innovation across Europe / povezava
21. 4. 2016 11:00 - 12:00 CET	Webinar: Sherpa meeting on making apprenticeships an equal choice for youth / povezava
21. 4. 2016 14:00 - 15:00 CET	Webinar: NPO Quarterly Webinar / povezava
11. 5. 2016 15:00 - 16:00 CET	Webinar: Entrepreneurship skills in business - benefits of innovation, independence and creativity in the workplace / povezava
30. 5. 2016	Webinar series: Practical solutions to identified challenges in embedding human rights across business functions / povezava
3. 6. 2016	Webinar series: Setting goals related to Human Rights across Business Functions / povezava
8. 6. 2016 15:00 - 16:00 CET	Webinar: Making VET attractive through quality apprenticeships / povezava

Vir: CSR Europe

Razpisi in priložnosti

Javni razpis za sofinanciranje izdajanja znanstvenih monografij v letu 2016

Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije podpira izdajanje znanstvenih monografij s ciljem omogočanja in pospeševanja objav tistih znanstvenih monografij, ki so:

- aktualne in temeljnega pomena za razvoj posameznega znanstvenega področja ali podpodročja;
- pomembne za razvoj slovenske znanstvene terminologije;
- pomembne za predstavljanje slovenskih znanstvenih dosežkov v domačem in mednarodnem prostoru;
- pomembne za širjenje novih znanstvenih spoznanj in znanstvene kulture. Predviden obseg sredstev razpisa za leto 2016 znaša 305.000,00 EUR. Kot pravočasne se štejejo tudi prijave, oddane priporočeno po pošti iz Slovenije in tujine, s poštnim žigom – 26. 4. 2016. [Več](#). Vir: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije

Javni razpis za (so)financiranje raziskovalnih projektov za leto 2017

Predmet Javnega razpisa za (so)financiranje raziskovalnih projektov za leto 2017 (v nadaljnjem besedilu: javni razpis) je (so)financiranje izvajanja raziskovalnih projektov: manjših temeljnih raziskovalnih projektov in manjših aplikativnih raziskovalnih projektov, doktorskih temeljnih in aplikativnih raziskovalnih projektov. Predvideni okvirni letni obseg sredstev za realizacijo tega razpisa znaša 12.000.000,00 EUR. Pri izvedbi razpisa se pri dodelitvi sredstev za sofinanciranje raziskovalnih projektov upošteva tak razrez sredstev po znanstvenih vedah na nivoju letnih sredstev, da se razmerje sredstev med znanstvenimi vedami v letu 2017 okvirno ohranja glede na razmerje v letu 2016. Rok prijave je do 9.5.2016. [Več](#). Vir: Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije

Najava - javni razpis za dodeljevanje spodbud v okviru iniciative EUREKA za leto 2016

Predmet razpisa je sofinanciranje slovenskega dela mednarodnih raziskovalnih in razvojnih projektov za projekte, ki so potrjeni na zasedanjih programa Eureka s strani Odbora Visokih predstavnikov programa Eureka. Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo bo sofinanciralo do 50 % upravičenih stroškov. Predmet sofinanciranja so **raziskovalno razvojni projekti v podjetjih** (lahko v sodelovanju z javnimi raziskovalnimi organizacijami) za pridobivanje novih znanj ter za nove, spremenjene ali izboljšane proizvode, postopke ali storitve, s sofinanciranjem stroškov za industrijske raziskave. [Več](#). Vir: Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo

Natečaj za mladinski esej

Parlamentarna skupščina Procesu sodelovanja v jugovzhodni Evropi (Parliamentary Assembly of the South East European Process – PA SEECP) je v okviru bolgarskega predsedovanja odprla tekmovanje mladih v pisanju mladinskega eseja z naslovom "Mladi iz jugovzhodne Evrope za blaginjo regije". Tekmovanje je odprto za mlade do 29 let iz vseh držav JV Evrope, vse podrobnejše informacije in pogoje za sodelovanje pa vam pošiljamo v prilogi v angleškem in slovenskem jeziku. Informacijo o tekmovanju lahko objavite tudi na vaših spletnih straneh in družabnih omrežjih in tako omogočite čim več mladim, da se seznanijo z vsebino natečaja, so sporočili iz glavne pisarne Urada RS za mladino. Na natečaju Natečaju Parlamentarne skupščine Procesu sodelovanja v jugovzhodni Evropi za mladinski esej lahko sodelujejo mladi do 29. let. Naslov eseja: Mladi iz jugovzhodne Evrope za blaginjo regije. Rok za oddajo: 31. 3. 2016. Vse potrebne informacije najdete na [uradni spletni strani](#). Razpisna dokumentacija: [Povabilo k sodelovanju](#), [Pogoji sodelovanja](#). Vir: glavna pisarna Urada RS za mladino.

Mikrokrediti na voljo tudi podjetjem s statusom socialnega podjetja v višini 4 mio EUR

Preko Slovenskega podjetniškega sklada bodo lahko letos prvič podjetja s statusom socialnega podjetja na hiter in enostaven način dostopala do zelo ugodnih finančnih sredstev s pomočjo razpisa za dodelitev mikrokredita, ki ga je objavil Slovenski podjetniški sklad skupaj z Ministrstvom za gospodarski razvoj in tehnologijo (P7 sop 2016). Mikrokredite v višini 4 mio EUR bodo najemala podjetja s statusom socialnega podjetja. Na ta način si bodo tovrstna podjetja v letu 2016 zagotovila ugodne vire financiranja za nemoteno in tekoče poslovanje. Natančni pogoji so podrobneje definirani na ravni javnega razpisa P7 sop 2016, ki ga najdete tu in v Ur. l. RS št. 19/2016. Ukrep, ki je podprt tudi s sredstvi Evropskega socialnega sklada, omogoča podjetjem s statusom socialnega podjetja, ki se soočajo s težavami pri pridobivanju finančnih virov, enostaven dostop do finančnih sredstev. Mikrokrediti so namenjeni socialni aktivaciji oseb, ki jih pojmuje kot ranljive ali deprivilegirane skupine na trgu oziroma v družbi za nemoteno poslovanje in krepitev podjetniške aktivnosti. Več. Vir: Slovenski podjetniški sklad

Javni razpis za sofinanciranje začetnih investicij podjetij in ustvarjanja novih delovnih mest na območju izvajanja Zakona o razvojni podpori Pomurski regiji v obdobju 2010-2017

Predmet javnega razpisa je sofinanciranje investicij v osnovna sredstva pri postavitvi novega proizvodnega obrata, širitvi obstoječega obrata ali začetku nove dejavnosti, ki pomeni temeljito spremembo proizvoda ali proizvodnega procesa v obstoječem proizvodnem obratu (s pomočjo racionalizacije, diverzifikacije ali modernizacije) ter ustvarjanje novih delovnih mest, povezanih z začetno investicijo. Investicija se mora izvajati na območju občin Apače, Beltinci, Cankova, Črenšovci, Dobrovnik, Gornja Radgona, Gornji Petrovci, Grad, Hodoš, Kobilje, Križevci, Kuzma, Lendava, Ljutomer, Moravske Toplice, Murska Sobota, Odranci, Ormož, Puconci, Radenci, Razkrižje, Rogašovci, Središče ob Dravi, Sveti Jurij, Sveti Tomaž, Šalovci, Tišina, Turnišče, Velika Polana ali Veržej (upravičeno območje). Prijavitelji lahko

oddajo vlogo za posamezen sklop javnega razpisa, odvisno od višine investicije. Za sofinanciranje investicij v okviru sklopa A, morajo celotni skupni stroški investicije (vključno z vsemi davki) znašati najmanj 27.111,00 evrov oziroma največ 135.556,00 evrov, za sofinanciranje investicije v okviru sklopa B pa najmanj 135.556,01 evra (vključno z vsemi davki). Več. Vir: Podjetniški portal

Javni razpis za zbiranje prijav za kandidaturo za Priznanje Republike Slovenije za poslovno odličnost za leto 2016

Priznanje Republike Slovenije za poslovno odličnost je najvišje priznanje Republike Slovenije za dosežke na področju kakovosti proizvodov in storitev ter kakovosti poslovanja kot rezultata razvoja znanja in inovativnosti. Priznanje spodbuja slovenske organizacije k uvajanju sistemov sodobnega, učinkovitega in celovitega doseganja poslovne odličnosti ter hkrati daje prejemnikom priznanja večjo moč pri njihovi konkurenčnosti doma in v svetu. Priznanje podeljuje Odbor za priznanja, ki lahko podeli prijaviteljem diplome za sodelovanje za določeno raven doseženih točk ali posebne dosežke. Prijavitelji bodo obenem prejeli tudi mednarodno veljavne certifikate, ki jih bo glede na pridobljene točke izdal EFQM iz Bruslja na podlagi Distribucijske pogodbe in veljavnih evropskih meril EFQM sheme »Priznani v odličnosti – Recognised for Excellence« za dosežene točke nad 300, 400 in 500 (od 1000 možnih). Rok za prijavo je 6.9.2016. Več. Vir: Razpisi. info

Javni razpis za dodelitev nepovratnih sredstev iz naslova prezaposlovanja in samozaposlovanja presežnih delavcev RTH za leto 2016

Predmet javnega razpisa so sredstva državnih pomoči v obliki premij, ki predstavljajo finančno spodbudo za samozaposlovanje in prezaposlovanje presežnih delavcev RTH. Z izbranim prijaviteljem bo družba RTH sklenila pogodbo o prezaposlitvi oziroma samozaposlitvi presežnega delavca, v kateri se določijo: višina premije, obveznosti prejemnika sredstev, roki za predložitev dokazil o izpolnjevanju obveznosti, instrumenti zavarovanja, s katerimi prejemnik sredstev jamči izpolnitev obveznosti, rok in pogoji za izplačilo premije. Rok za oddajo vlog je 20. 4. 2016. Več. Vir: PP

INŠTITUT IRDO JE PRIDOBIL STATUS ORGANIZACIJE V JAVNEM INTERESU V MLADINSKEM SEKTORJU

IRDO - Inštitut za razvoj družbene odgovornosti, Preradovičeva ulica 26, 2000 Maribor, Slovenija je dne 15. 12. 2015 z odločbo št. 021-49/2015/2 pridobil status organizacije za mlade v javnem interesu v mladinskem sektorju. Odločba je postala pravno-močna dne 6. 1. 2016. To pomeni, da z letom 2016 inštitut IRDO veliko energije usmerja v delo z mladimi, zlasti na področju njihovega podjetništva in družbene odgovornosti.

NAZIV PROGRAMA, ki ga inštitut IRDO izvaja v javnem interesu v mladinskem sektorju je MLADI, PODJETNIŠTVO IN DRUŽBENA ODGOVORNOST.

Kratek opis programa

V okviru programa Mladi in družbena odgovornost si prizadevamo vključiti mlade v razvoj družbene odgovornosti v slovenskem in v mednarodnem merilu. Na ta način mlade spodbujamo k pisanju diplomskih, magistrskih in doktorskih del, k izobraževanju o tem področju, k pripravljanju kreativnih akcij na to temo, k izmenjavi izkušenj in znanj s tega področja ter k aktivnemu zaposlovanju mladih, k ustanavljanju njihovih lastnih profitnih in neprofitnih organizacij ter k medgeneracijskemu povezovanju. Zanje gradimo mostove med starejšo in mlajšo populacijo, da bi mladi pridobili čim več znanja in bili na trgu uspešno zaposljivi.

Luknje med potrebami trga dela in pridobljenim znanjem mladih so velike. Zato smo oblikovali oblike neformalnega izobraževanja, ki lahko premostijo razlike med izobrazbo in potrebami na trgu dela. Tako so posamezniki bolj prilagodljivi na trgu. Hkrati jim nudimo pomoč pri graditvi socialnih mrež, vzpostavljanju lastnega podjetništva in zaposlovanja. Potrebujemo torej znanje o vzpostavitvi podjetja, delovanju, inoviranju, pridobivanju virov in partnerjev (projekt: Model M).

Mladi so se pripravljene neformalno izobraževati, kar pomeni, da jim zagotavljamo takšne vsebine, ki ustvarjajo mostove med izobraževanjem in trgom dela. Izvajamo karierno in podjetniško svetovanje za mlade z vključenimi upokojenimi in profesionalnimi svetovalci (podjetniki kot prostovoljci). Krepimo prakso za mlade v podjetjih – nekatera članska podjetja naše organizacije so mentorji mladim. Oblikovanje lastnih biografij in prepoznavanje sposobnosti, slabosti, prednosti mladih jim pomaga prebuditi željo po kreativnosti in snovanju lastne poslovne (profitne ali neprofitne) ideje ali pa k inovativnemu pristopu iskanja zaposlitve drugje (izvedba projekta Model M).

Naš program vključuje več projektov, v katerih aktivno sodelujejo mladi:

1. Izvedba mednarodne konference Družbena odgovornost in izzivi časa (vsako leto od leta 2006 dalje, izvedba običajno v Mariboru, udeležba od 150-250 udeležencev vsako leto, več: www.irdo.si).

2. Podelitev Slovenske nagrade za družbeno odgovornost Horus (vsako leto od leta 2009 dalje, izvedba običajno od maja do novembra v vsej Sloveniji, podelitev v Mariboru ali Ljubljani, udeležba od 100-150 udeležencev vsako leto, več: www.horus.si).

3. Model M – usposabljanje in izobraževanje mladih za podjetništvo in nevladništvo spodbujanje zaposlovanja mladih (pilotno izveden v letih

letu 2016 glede na možnosti sofinanciranja. Program je v letu 2013 zaključilo 26 mladih iz Podravja, med njimi jih je vsaj 5 našlo redno zaposlitev, vsaj 2 sta ustanovila podjetje in vsaj eno neprofitno organizacijo). V letu 2014 ga je zaključilo 38 oseb, v letu 2015 pa 22.

4. Mladinski delavec – v letih 2009-2012 smo izvedli projekt, katerega rezultat so bili trije oz. štiri modeli neformalnega in formalnega izobraževanja za poklic mladinski delavec v mladinskih organizacijah, srednješolskem in univerzitetnem izobraževanju. IRDO vzdržuje portal www.mladinski-delavec.si še naprej in namera v prihodnje na tem področju razvijati dodatne aktivnosti.

5. Založništvo – mladi aktivno sodelujejo pri oblikovanju IRDO e-novic, IRDO MOZAIKa (Prve slovenske revije na področju družbene odgovornosti), ki izhaja že od leta 2008 in so prvotno bile

namenjene le članom inštituta IRDO in sodelavcem, sedaj pa razširjajo svoj krog bralcev tudi na druge zainteresirane javnosti. Mladi sodelujejo pri novinarskem delu in produkciji novic. Hkrati sodelujejo pri oblikovanju priročnikov, zbornikov in drugih gradiv inštituta IRDO.

6. Osveščanje in kreativni natečaji – mladi sodelujejo pri kreativnih natečajih za področje družbene odgovornosti in soustvarjajo portal www.odgovoren.si, ki smo ga zasnovali leta 2009, zaživel pa naj bi 2016. Sodelujejo pri izobraževalnih in svetovalnih aktivnostih inštituta ter pri obveščanju medijev o našem delu in družbeni odgovornosti.

Prostovoljstvo – mladi sodelujejo pri prostovoljnem delu inštituta, se medsebojno povezujejo, izmenjujejo znanja in izkušnje, tudi mednarodno (projekt Grundtvig v letih 2012-2013) in drugi projekti.

Večja rodnost bo mogoča, ko bo izpolnjenih več socialnih pogojev za možno rodnost: zaposlitev (reden dohodek), lastno stanovanje (neodvisnost), družina (rodnost). Zato je izredno smiselno vlagati veliko energije v področje zaposlovanja mladih. Ker so mladi v Sloveniji IKT odlično pismeni, je to področje ključno za komuniciranje z njimi. Vedno bolj jih zanimajo informativne vsebine medijev, zato je smiselno oblikovati informacijske portale, kjer najdejo »vse na enem mestu«, torej zanje ključne informacije, odgovore na vprašanja z različnih področij: stanovanje, izobraževanje, zaposlitev, zabava, družina, politika, okolje, skupnost... Vse to je del družbene odgovornosti in o teh informacijah jih seznanjamo preko različnih portalov inštituta IRDO (www.mladinski-delavec.si, www.odgovoren.si, www.horus.si).

Definicija družbene odgovornosti

Kaj pomeni družbena odgovornost?

Najpogosteje se koncept družbene odgovornosti pri podjetjih pojavlja na področju ravnanja z zaposlenimi, vlaganja v skupnost (neprofitni projekti), sodelovanja s poslovnimi partnerji (dobaviteljske verige, družbeno odgovorni skladi itd.), odnosa do okolja (proizvodnja ekoloških izdelkov, ...), tržišča (marketing z razlogom, sponzorstva in donacije itd.). V praksi preveč izstopa dobrodelnost, ki je v resnici važen, a droben delček družbene odgovornosti podjetij in ljudi do pomoči potrebnih delov širše družbe.

Družbena odgovornost podjetij (def. EU, Zelena knjiga 2001) zajema štiri ključna področja:

- pošten odnos do zaposlenih,
  - okolja,
  - širše skupnosti,
  - na trgu (do kupcev, dobaviteljev...),
- + Nujno: dobro načrtovano in izpeljano vodenje.

Poleg te je Evropska Unija pripravila smernice za družbeno odgovornost ISO 26000:2010. Dokument navaja, da je družbena odgovornost odgovornost organizacije za vplive njenih odločitev in dejavnosti na družbo in okolje.

Definicija DO po ISO 26000:2010 je:

»Družbena odgovornost je odgovornost organizacije za vplive njenih odločitev in dejavnosti na družbo in okolje, ki skozi pregledno in etično ravnanje:

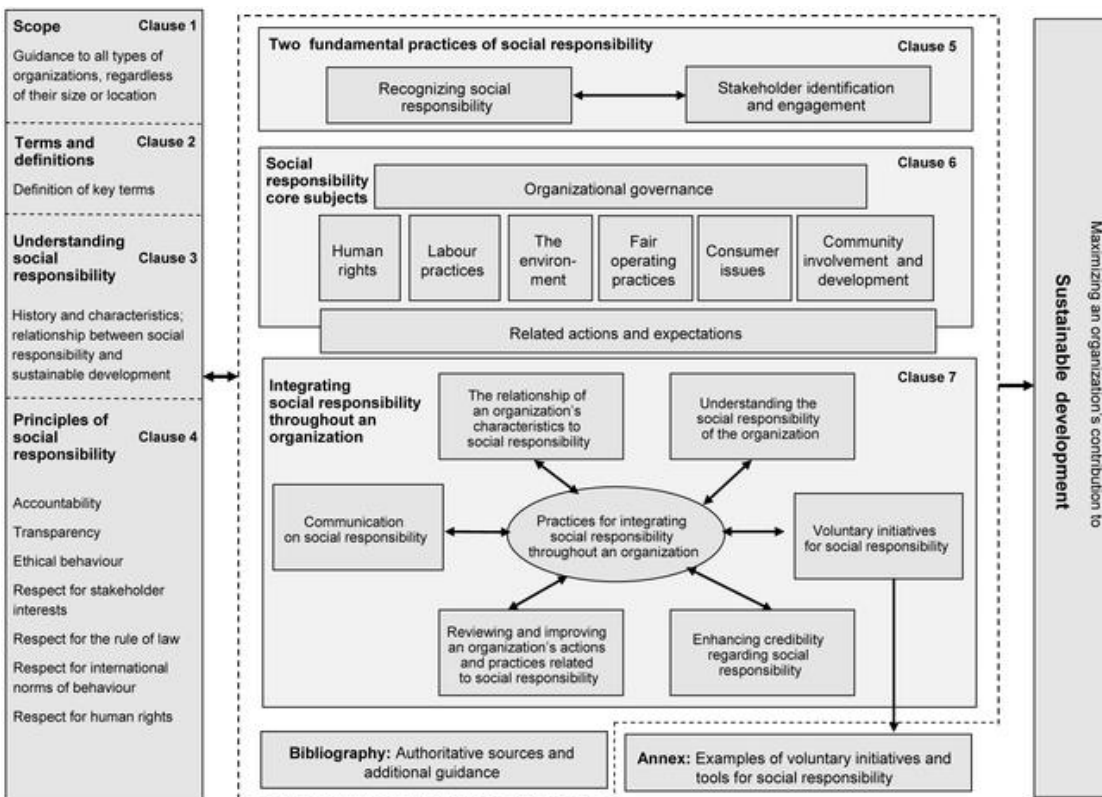
- prispeva k trajnostnemu razvoju, vključujoč zdravje in blaginjo družbe;
- upošteva pričakovanja deležnikov;
- je v skladu z veljavno zakonodajo in mednarodnimi normami ravnanja; ter
- je integrirana v celotno organizacijo in se izvaja v vseh njenih odnosih.

OPOMBA 1: Dejavnosti vključujejo izdelke, storitve in procese.;

OPOMBA 2 : Razmerja se nanašajo na dejavnosti organizacije v okviru polja njenih vplivov.«

Sedem osrednjih tem Standarda za družbeno odgovornost ISO 26000:2010: človekove pravice, zaposlovanje, okolje, etično ravnanje, pravice potrošnikov, vključenost v skupnost in razvoj, vse pa povezujejo celostni pristop, soodvisnost in dobro vodenje.

Več o ISO 26000 lahko preberete na spletni strani: <https://www.iso.org/obp/ui/#iso:std:iso:26000:ed-1:v1:en>

IRDO

Inštitut za
razvoj
družbene
odgovornosti

*Skupaj z vami
sestavljamo
mozaik znanja
in sodelovanja
za več družbene
odgovornosti*

VABIMO VAS V

**VODILNO SLOVENSKO ORGANIZACIJO
ZA DRUŽBENO ODGOVORNOST IN TRAJ-
NOSTNI RAZVOJ PODJETIJ, NEVLADNIH
ORGANIZACIJ IN USTANOV**

Sodelujte pri sestavljanju mozaika znanja o družbeni odgovornosti in njenem vplivu na različna področja našega življenja, dela in okolja. Po svojih močeh se povežite pri iskanju rešitev in njihovem udeležanju.

**K DRUŽBENI ODGOVORNOSTI LAHKO
POMEMBNO PRISPEVATE TUDI VI.**

**SODELUJTE Z NAMI,
POSTANITE NAŠI ČLANI!**

IRDO

Inštitut za
razvoj
družbene
odgovornosti

**IRDO – Inštitut za razvoj družbene odgo-
vornosti**

Preradovičeva ulica 26, 2000 Maribor,
Tel.: **031 344 883**, Fax: **02 429 71 04**,
e-pošta: info@irdo.si

Spletna mesta: www.irdo.si,
www.horus.si, [www.mladinski-
delavec.si](http://www.mladinski-
delavec.si), www.odgovoren.si,
www.chance4change.eu

IRDO

Inštitut za
razvoj
družbene
odgovornosti

10

LET
2004 - 2014